

Štev. 2.

V Celovcu 15. februarja 1867. XVI. tečaj.

Pridiga za 3. predpelnično nedeljo.

(Od pustnega razveseljevanja; gov. —f—.)

„Glejte! gremo gori v Jeruzalem, in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih.“ Luk. 18, 31.

V v o d.

Razuzdano pustno razveseljevanje ima svoj začetek v tistem pohujšljivem praznovanju, kterega so nekdanji neverski Rimljani praznovali svojemu moliku Bahu na čast. Pri tem praznovanju so našemljeni uganjali tolike razuzdanosti in gerdobije, da je nazadnje clo neverska gosposka prisiljena bila, odpraviti to praznovanje. Satan pa, ki vedno pazi, kako bi sveti cerkvi božji naredil kako škodo, je to brezbožno praznovanje zanesel med kristjanski svet, in res so se mnoge pustne razuzdanosti ohranile med kristjani do današnjega dne. — Pravi kristjan se ž njimi ne peča, ker dobro spozna, kako škodljive da so. Bodimo tudi mi dobri kristjani, ter se razuzdanega pustnega razveseljevanja nikar ne vdeležimo! Naj vam povem danes

I. Zakaj ne smemo vživati razuzdanega pustnega razveseljevanja? in

II. Kako se moramo zaderžati o pustnih dnevih.

I. d e l.

Ljubi kristjan! odteguj se razuzdanemu pustnemu razveseljevanju, zakaj:

1. Razuzdano pustno razveseljevanje je tvoji veri nasproti. Pri svetem kerstu je te vpraševal duhoven: „Ali se odpoveš hudiču? in vsemu njegovemu djanju? in vsemu njego-

vemu napuhu?" In boter (kume) in botra sta namesto tebe trikrat odgovorila: „Se odpovem!“ To ni bila kaka prazna, nepremišljena beseda, temveč je bila slovesna, praznična obljuba. Zoper to obljubo pa se kristjan skor da nikoli bolj gerdo ne pregreši, kakor če se razuzdanemu pustnemu razveseljevanju prepusti. Zakaj v razuzdanem pustnem razveseljevanju razkazuje satan vso svojo nečimurnost; pri razuzdanem pustnem razveseljevanju vabi in zapeljuje ljudi v vsakoverstne dela tame. In ako poslušaš njegovo vabitev in se mu daš zapeljati, kaj meniš, ali mar s tim ne postaneš nezvest Bogu? Gotovo s tim Bogu zvestobo prelomiš, ter vtečeš spod bandera Kristusovega, in se podaš med druhal satanovo! — Kristus blagruje le tiste, ki so ubogi v duhu, ki zdaj žalujejo, ki so lačni in žejni pravice; tistim pa, ki se zdaj smeja s hudobnim svetom, je napovedan večni jok in neprenehano gorjé. Te so pglavitne resnice svetega evangelija, ktere spoznavaš tudi ti. Ali mar meniš, da Bog v tem času zatisne svoje oči, ter ne gleda, kaj se na zemlji godi?

2. Razuzdano pustno razveseljevanje ti nareja težko vest. Vse, karkoli nahajamo pri pustnem razveseljevanju, je prav pripravno, pospeh dajati hudobiji. Pustno razveseljevanje se večidel po noči obhaja; noč pa je res prav primerna za dela tame. Veliko okoljščin in priložnost se zbere skupaj, da se pregreha človeku prav blizo poklada; zdaj pri pustnem razveseljevanju ima človek na ponudbo vse, karkoli mu zamore omamiti duha, streči počutkom, buditi in dražiti hudo poželjenje in spriditi serec. K temu pritisnejo še slabi pohujšljivi zgledi drugih, očitne zapeljevanja, pogled različnih nerodnost, nespodobnost in razuzdanost. Ali je pač mogoče, da bi v takih okoljščinah vest ostala čista in nedolžna?

3. Razuzdano pustno razveseljevanje je zraven tega tudi časnemu premoženju in blagostanuv veliko škodo. Da gre veliko ljudi pod zlo, niso tolikanj krivi žalostni revni časi, ter slabe letinje, dragina in druge enake nadloge, ampak tem bolj nezmernost v jedi in pijači, pogubivne igre, draga nečimurna obleka, hlepenje in kopernenje po vednem razveseljevanju in sosebnopotrato pustno razveseljevanje. Nečimurni ljudje hočejo tu razkazovati svojo nečimurnost, in naj bi jim to tudi še toliko premoženja pobralo. — Koliko jih je, ki nič ne marajo, če tudi po tem stradajo, da le pustne dni vživajo razuzdano posvetno veselje. — Zraven tega, da premoženje škodo terpi, gre po pustnem razveseljevanju mnogokrat tudi zdravje na zgubo. Clo sveti spokorniki pri vsi svoji ojstrosti niso toliko sile delali svojemu telesu, kakor si jo mnogokrat delajo kristjani po razuzdanem pustnem razveseljevanju. — O da bi ljudje le samo četerti del tega, kar

zavoljo razuzdanega pusta prenašajo, preterpeli iz ljubezni do Boga, in četerti del tega, kar darujejo razuzdanemu pustu, darovali Bogu in revnemu bližnjemu, koliko dobrega bi se s tim zveršilo, koliko potrebnim revežem bi se lepo pomagalo!

II. d e l.

Kako se moramo pa zadržati pustne dni, da bo Bogu všeč, nam pa v blagor in zveličanje?

1. Naj poprej, ljubi kristjan! nikar takih razuzdanih pustnih veselje ne naravnaj in se jih tudi drugod ne vdeležuj. Oj koliko težo tujih grehov bi si ne naložil na svojo vest z naravnanjem takih pregrešnih veselje! Stanovitni bodi v svojem naprejšetju, da boš Bogu zvestobo obranil, ako bi mu jo tudi vsi drugi ljudje prelomili. Babilonskim mladenčcem je bila strašna smert zažugana, ako bi ne hotli moliti zlate podobe Nabuhodonozorjeve. Oni pa so serčno rekli: „Vedi, o kralj! da tvojih molikov ne bomo častili, in tvoje podobe ne bomo molili!“ (Dan. 3, 18.) Ravno tako reci ti: „Vedi, o svet! da ne grem na razveseljevanje, katero Bogu ne dopade.“

2. Odvračuj tudi svoje podložne od razuzdanih pustnih razveseljevanj. Terdo si namreč dolžen, odvrčevati svoje domače od grešnih priložnost in nevarnost. Oskerbi jim doma kako nedolžno razveseljevanje, da bodo tem lagljeje pogrešali razuzdanega posvetnega razveseljevanja. Ko so se svoje dni Izraelci začeli že k molikom obračati, rekel je junaški Jozua: „Na voljo vam je dano: izvolite si po svojem dopadanju, komu da hočete služiti; jaz pa in moja hiša bomo služili Gospodu.“ (Jozua 24, 15.) Enako tudi ti ob takem času, kedar vidiš mnogo drugih tekati za razuzdanim posvetnim veseljem, kar naravnost in odkritoserčno povej: „Naj delajo drugi, kar radi; jaz pa in moja družinja bomo služili Gospodu!“

3. Prizadevaj si, da tudi druge ljudi odvrčuješ od razuzdanega pustnega razveseljevanja. Oj koliko si hudobneži ne prizadevajo, da bi mu pomnožili število svojih tovaršev! ti pa bi si nič ne hotel prizadjati, da bi pomnožil število božjih otrok! Ko je Judovsko ljudstvo v puščavi molilo zlato tele, se je vzdignil Levijev rod, da bi se maščeval zavoljo nečasti storjene Bogu, in je razdrobil zlatega molika. Tudi ti si na vso moč prizadevaj, od nevernikov podedovano Bahovo ali pustno razveseljevanje odpraviti zmed keršanskega sveta.

4. Razveseluj se pustne dni, toda razveseluj se v Gospodu, ter ne po noči; razveseluj se na spodobnem kraju, na katerem božji strah prebiva; med poštenimi ljudmi, katerim je sveta vera ljuba in draga; zmerno in spodobno, da se Bog ne bo žalil. Tudi nedolžno veselje ni več nedolžno veselje, kakor hitro se pri njem zmernost v nemar pusti. Razveseluj se z dobrim namenom, ter zato, da si okrepčaš dušo in telo. Mladi Tobija je naravnal veselo gostijo; gostje so jedli in pili in se veselili, toda v Gospodu, ravno zato se je pa tudi clo angelj Rafael vdeleževal njihovega razveseljevanja.

5. Naravnaj za pustne dni tudi kako sveto pobožno vajo. Ravno zato, ko tolikanj ljudi o teh dnevih Boga zapusti, si na vso moč prizadevaj nadomestiti Bogu storjeno razžaljenje. Ondi, postavim, kjer je poslednje pustne dni izpostavljeno sveto rešnje Telo v očitno čiščenje, zjutraj zgodaj vstajaj, in pojdi k sveti maši; prejmi svete zakramente; obiskuj Jezusa v svetem rešnjem Telesu; obžaluj pregrehe, s katerimi Jezusa žalijo te dni posvetni ljudje; premišluj bitko terpljenje Zveličarjevo, in obračaj denar, katerega drugi v pregreho obračajo te dni, v doprinašanje dobrih del. Ako tako preživiš pustne dni, oj koliko veselje boš nekdanj imel v nebesih, kako lep zgled boš dajal tukaj svojemu bližnjemu, in kako obilno tolažilo boš imel na smertni postelji!

6. Od sebe odbijaj vse prazne izgovore, s katerimi posvetni ljudje izgovarjajo in zagovarjajo pustno razveseljevanje. Ljudje pravijo:

a) „Saj je pust; pustne dni si že sme človek kako veselje privoščiti.“ Res je, sme si veselje privoščiti, toda le nedolžno veselje, pregrešnega pa nikakor ne; zakaj Bog je pustne dni ravno tako svet, kakor o drugem času, resnice svete vere so tudi te dni ravno tako ojstre in nepremakljive, in greh je greh tudi pustne dni.

b) „Pustne dni mora človek vesel biti.“ Toda ne veseliti se, le žalovati mora pravi kristjan pustne dni, o katerih se Bog tako hudo žali.

c) „V postu se zamore človek že spet spokoriti.“ Toda o nespamet! ali mar sme človek hišo zažgati, ker ima vodo blizu, s katero bo ogenj spet pogasil? ali pa se v blato zavaliti, ker se zamore potem spet oprati? — Koliko ljudi je že bilo iz pustnih razuzdanih veselie kar nanagloma poklicanih pred Kristusov ostri sodnji stol! — In če že tudi taki ljudje včakajo pepelnične srede in postnega časa, ali so mar res tako voljni in pripravi za pokoro po tolikem zavžitem pregrešnem razveseljevanju? Večidel dalje ženó svoje razuzdano pregrešno veselje tudi o sv. postnem času!

Sklep.

Ljubi poslušavci! svet in sveta cerkev nas kličeta te dni za seboj. Razuzdani svet nam obeta kratko veselje in večno terpljenje; sveta cerkev pa nam po kratkem terpljenju obeta večno veselje. Pred oči nam postavlja Jezusovo britko terpljenje, kakor ga je Zveličar sam napovedoval, rekoč: „Glejte!“ ... da bi nam tem gotovejši serce omečila, in nas Bogu zveste ohranila. — Na katero stran se bomo podali? — Oh, pojdimo za sveto cerkevjo! — Če tudi zdaj žalujemo, bomo se pa nekdanj veselili po obljubi Jezusovi, ki pravi: „Vaša žalost se vam bo v veselje spremenila.“ (Jan. 16, 20.) Amen.

Pridiga za 1. postno nedeljo.

(Kako postni čas začnimo? ktere resnice premišljujemo?
gov. M. T.)

„Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj dnevi zveličanja!“ II. Kor. 6, 2.

V v o d.

Minuli so dnevi posvetnega razveseljevanja, in ž njimi vred je potihnil hrup in šum otrok tega sveta. Razuzdano veselje, ki se je od njih po hišah in po ulicah glasilo, se je spremenilo v žalovanje, njih vrisk v tihoto, njih obedi v post in molitev. Zvona glas iz visoke line o polnoči jih je klical k počitku, ter jim oznanoval čas pokore. O da bi tudi nobenemu njegov glas ne bil mogel očitati smertnih ran, ki mu jih je greh zadal! Vsem pa nam je hotel reči v imenu svete cerkve: „Spomni se, kristjan, da „je serce modrega pri resnobi žalovanja, in le serce nespametnega išče veselja!“ Vedi, da ti je smert s svojo koso na vsakem kraji po noči in po dnevih zmiraj za petami, in da s smehom in s petjem, s plesom in norčevanjem ne pojdeš skozi tesne vrata y kraljestvo izvoljenih! Vedi, če tudi doživiš „leta, od katerih porečeš, da ti ne dopadajo več“, da bo v slabotni starosti tudi pokora slabotna in torej božjemu razžaljenju nikdar primerna! Spomni se, da ti je zavoljo vsakdanjih grehov ysakdanje sprave z Bogom in vsakdanjega pre-

rojenja serca treba, da že svoje mlade leta Bogu posvetiš, da mu zernje in jedro daruješ, ne pa plév in rés prihraniš; — da iz lenega, mlačnega in zanikernega kristjana priden, neutrudljiv in goreč služabnik božji postaneš!

Ta zveličavni čas pa je ravno s svetim postom nastopil, ko nam sv. apostel Pavel, kakor kdaj Korinčanom, na serce govori: „Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj so dnevi zveličanja!“ Naša sveta mati katoljška cerkev, dasiravno v oblačilo pokore zagernjena in s pepelom potresena, se vendar le v svojem notranjem veselju, polna sladkega upanja, da si bodo njeni otroci te dni res v zveličanje obračali, da bo postni čas za vse čas milosti in gnade. Zato hočemo v prvi postni pridigi premišljevati 1. s kakošnimi mislimi ima kristjan postni čas začeti, in 2. ktere resnice naj si med tem časom najbolj k sercu jemlje.

Obernem se k tebi, o Gospod! in te prosim z molitevjo svete cerkve, dodeli svojim vernim, da častiti postni čas s spodobno pokorščino pričnó, in z resnično pobožnostjo dokončajo.

Razlaga.

„Moje kraljestvo ni od tega sveta“ (Jan. 18, 36), je rekel Jezus oblastniku Pilatu. S temi besedami je hotel na znanje dati, da njegove in njegovih učencev prizadetja ne segajo po tem, kar svet za srečo šteje in obeta; hotel je s tem reči, da časno se z nebeškim ne strinja, in da meseni človek ne umé tega, kar je duhovnega. Ravno tako je s postom. Kaj da cerkev ž njim želi, po čem da v svoji materni ljubezni hrepeni, in česa da z gorečimi molitvami od Očeta luči prosi, to umeti je le tisti v stanu, ki je razsvetljen od njenega sv. Duha. „Pravi post je po besedah sv. Ambroža umorjenje pregrehe, pokončanje hudega poželenja, pomoč zveličanja, korenina milosti in podlaga čistosti.“ Da se bomo torej prav postili, ni dovolj, da samo gerlo in trebuh postimo; postiti moramo tudi vnanje počutke. Postijo naj se oči, da se ne bodo z radovednostjo povsod razgledovale in pasle; ušesa, da ne bodo opravljanja in nesramnost poslušale; postji naj se jezik, da ne bo klel, rotil, legal, opravljal, ali kar si boji nepotrebne blebetal. Postijo naj se roke, da se ne bodo po ptujem blagu in po nesramnih delih stegale; noge, da ne bodo po krivih potih in kotih hodile. Brez takega posta tudi od mesnih jedi se zderžati in se le enkrat na dan do sitega najesti, nič ne velja. Tak post priporoča sveti Avguštin rekoč: „Nič ne pomaga, se postiti in pa grešiti. Rana se ne bo zacelila, če jo po eni strani obezuješ, po drugi pa spet

režeš.“ In sv. Bernard pravi: „Ako je grešil sam goltanec, naj se sam postiti; če so pa tudi drugi udje grešili, zakaj bi se tedaj ne postili?“ Rayno to nam zapoveduje Bog sam po ustih preroka Joela (2.) s temi besedami: „Spreobrnite se k meni iz vsega svojega serca, s postom, z jokom in žalovanjem. Pretergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil, in spreobrnite se k Gospodu, svojemu Bogu, ker je dobrotljiv in milostljiv, poterpežljiv in velikega usmiljenja. Kdo vé, če se ne bo obrnil in prizanesel? — Trobite s trobento na Sionu, napovejte post, pokličite zbor, zberite ljudstvo; — zberite stare, pripeljite otroke in sesajoče; naj gre ženin iz svojega hrama in nevesta iz svoje postelje. Med vratmi in altarjem naj plakajo duhovni služabniki Gospodovi, in rečejo: Zanesi, Gospod, svojemu ljudstvu, in ne daj svojega dela v zasmehovanje!“ — To klicanje preroka do Izraelskega ljudstva kaj je drugega, kakor klicanje svete cerkve do nas kristjanov, ki nam na pepelnično sredo z malo besedami v spomin sklicuje resnico: „Spomni se, o človek, ker si prah, in se boš v prah povernil.“ Ta navada, ob času pokorjenja se s pepelom potresti, je bila že v stari zavezi. Ko so bili Izraelovi otroci po Holofernu, poveljniku kralja Nabuhodonozorja, v veliko stisko prišli, je hodil Gospodov duhoven Eliahim po vseh krajih, da je žalostnim in pobitim serčnost dajal. „Vedite, jim je oznanoval, da bo Bog vašo molitev uslišal, če bote stanovitni v postu in v molitvah pred Gospodom. Kaj ne veste, da Gospodov služabnik Mojzes na svojo moč zaupljivih Amalekičanov ni z vojsko in s škiti, ne z vozmi, s konjiki in z mečem, ampak s svetim zdihoivanjem in z molitvami premagal? Tako se bo zgodilo vsem sovražnikom Izraela, če v dobrih delih, ki ste jih pričeli, stanovitni ostanete.“ Tako potolaženi opašejo Izraelci spokorne pase, potresejo svoje glave s pepelom, in iz vsega serca molijo k Gospodu — in stiska je bila odnehala. — Tudi Mardohej, ko je hudobne naklepe brezbožnega Amana zoper sebe in Izraelsko ljudstvo zvedel, je s pepelom potresel svojo glavo in se zavil v spokorno oblačilo. S tem je milost dosegel on in njegovo ljudstvo, in na ravno tistih vislicah, ktere je Aman za Mardoheja postavil, je Aman sam sramotno smert storil. — Tudi prerok Daniel se je z molitvijo, s postom in s pepeljenjem v stiski svojega ljudstva k Bogu obrnil, in še preden je moliti nehal, mu je angel z nebes odrešenje iz sužnosti oznanil. — Ninivljanje, ko je po preroku Jonatu do njih prišel Gospodov glas: „Še 40 dni in Niniv ne bo več“; se oblečejo v rasovnike in začno moliti. Kralj sam zapusti svoj sedež, se na zemljo vleže, sleče kraljevski lišp, se zavije v rasovnik, in se s pepelom potrese. Njegov zgled posnemajo vsi prebivavci. In ko Jona 40. dan pri solnčnem vzhodu od daleč na mesto pogleduje, kako bo pokončano, se jih Bog zavoljo pokore usmili ter mestu in ljudstvu prizanese. — In da od drugega ne bom več

na dalje govoril, vam v spomin pokličem besede Jezusa samega, ki je gorje žugal mestoma Korocajnu in Betzajdi in jima rekel: Ko bi se bili v Tiru in v Sidonu toliki čudeži godili, kakor so se v njih, bi bili gotovo v rasovniku in v pepelu pokoro storili.“ (Mat. 11, 21.) Iz teh zgledov se učimo, da postni čas nam gre začeti 1. v ponižnosti; in po pravici. Zakaj glava, ki se tako rada povzdiguje, in hoče dostikrat božje naredbe in njegove sklepe mojstrovati, in ki iz napuha rada druge zaničuje in čez ramo pogleduje; glava, ki se, nečimurnosti v tlako, nespodobno zaljša in svetu dopasti želi; ta glava se ima vkloniti na stopnici Gospodovega altarja, in s pepelom potresena se spomniti žalostne resnice: „Prah si bil in v prah se boš povrnil.“ — Ta ponižnost tirja od nas 2) neko sveto resnobo, ki se mora v govorjenji, v vsem obnašanji, v vsem djanji in vedenji kristjana kazati in ki je labkomišljenosti ravno nasprot. Ta resnoba se za kristjana na potu proti večnosti toliko bolj spodobi, ker je pot do večne sreče silno robust in poln spodtkljejev, na katerem neprevidni neprenehoma padajo. Zraven ponižnosti in resnobe se v postnem času bolj, kakor sicer v letu, spodobijo 3) spokorne dela, ki ne obstojé v kaki naglo minljivi bolečini serca, ampak v zatajevanji samega sebe, v poterpljenji vsakdanjih zopernost, v križanji svojih strast, v popolnem izročilu v voljo božjo, tako da vse, karkoli je poprej grešnega človeka mikalo, je zdaj gnjusoba in sovraštvo zanj. Kakor je sv. Avguštin pred svojim spreobrnjenjem s solzami v očéh svojim prijatlom tožil, da jih veliko s silo nebeško kraljestvo na-se potegne, med tem, ko se še on zmiraj sam sebo bojuje, ali bi začel ali opustil delo poboljšanja; — tako naj kristjan gleda na veliko število tistih, ki že po veliko zadobljenih zmagah v boji zoper sami sebe vendar s ponovljenim sklepom spet postni čas začnejo in se s keršansko serčnostjo za nebesa ponašajo.

2. Da se bomo pa v postnem času lagljeje v ponižnosti, v resnobi in v spokornih delih vadili, ktere resnice nam gre najbolj premišljevati?

Vse sicer, kar je Zveličar človeški rod učil, in kar nam sveta vera za gotovo stavi, vse je našega premišljevanja vredno in za nas veliko pomenljivo. Zveličar sam pa je Judom zdaj to, zdaj uno resnico razlagal in priporočal, ktero je pri njih za najbolj potrebno spoznal. Tako tudi sveti postni čas, v katerem naj se na veseli praznik Kristusovega vstajenja od smerti pripravljamo, in ž njim vred na duhovno vižo iz grobov svojih pregreh vstanemo, sam od sebe nanaša, da si v premišljevanje izvolimo to, kar sveti apostel Pavl Korinčanom piše, rekoč: „Ko sem bil pri vas, nisem mislil nič drugega vedeti, kakor Kristusa križanega.“ (I. 2, 2.) — Jezus Kristus, večni Sin večnega Očeta, se je dal za nas v klav-

ščino, je za nas terpel in umerl na zasramljivem lesu sv. križa, da je delo našega odrešenja dopolnil. Ta sv. križ, znamenje zmage nad smertjo in peklom, ki je bil kristjanom vseh časov v veselji in v žalosti vselej svet in drag; križ, s katerim smo bili še otroci po mašnikovi roci zaznamovani, ter z vodo in v sv. Duhu prerojeni; križ, s katerim so nas ljube, pobožne matere zjutraj in zvečer tolikrat prekriževale in s katerim se ponosno kristjane spoznavamo; križ, ki še na grobeh naših ranjih v Gospodu spijočih veselo npanje vstajenja oznanuje, in ki bo tudi naše grobe zaljšal; — ta sveti križ naj bo tedaj posebno naš premislik! Pred njega hočemo na kolena padati in se spoznati učiti velikost svojih hudobij, ki z nobeno drugo stvarjo, ne po angelih, ne poglavarstvih, niso mogle zbrisane biti, kakor po Bogu-človeku na stebru sv. križa. Pred-nj hočemo na kolena padati in se zaničevati učiti svet, ki je Kristusa zaničeval; zaničevati učiti njegovo potuhnjeno prijaznost, njegove slepotije in veselja, s katerimi greh pokriva, da mu koščena smert ne greni njegovih sladnost. Z aposteljnomo hočemo reči: „Jaz sem svetu križan, in svet je križan meni.“ (Gal. 6, 14.) Prednj hočemo na kolena padati in se učiti zapopasti nezmerno globočino Jezusove ljubezni, kateremu je butara naših grehov kervavi pot izžemala, čegar najsvetejša duša je žalostna bila do smerti; ki je grenki kelih terpljenja sam in do dna spraznil, tako da je vse, kar od njegovega zasramovanja, tepenja, suvanja, bičanja, kronanja in križanja vemo, komaj mala senca tega, kar je njegova duša terpela, tako da je po pravici od tolicjih bolečin potožil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Če je pa Bog Sin zavoljo naših grehov moral poskusiti vso ostrost Očetove pravičnosti, o kaj še le nas čaka, če v zavetje sv. križa ne pribežimo! — Posnemajmo tedaj Joaba, ki je od Salomona preganjan v tempelj zbežal, se altarja oklenil in rekel: „Če imaš povelje, me umoriti, glej! tukaj sem, nikakor pa ne odstopim od altarja, temuč tukaj hočem umreti.“ (III. Reg. 2.) Tako naj tudi nam svet križe in zopernosti naklada, naj nam s pelinom in želčem greni vsako veselje, se zoper nas oborožujejo skušnjave mesa in pekla, kličimo kakor Joab: „Oklenil sem se križa svojega Zveličarja, in pod njim se hočem vojskovati, v njegovem kervavem naročji hočem umreti in še svoje merzle usta na njegovo kervavo in blede obličje pritisniti, da zaslišim tolaživne besede: „Še danes boš z meno v raji.“

S k l e p.

In k sklepu rečem: Še 40 dni in Niniv ne bo več! Kdo bi ne hotel spoznati, v kako tesni zvezi da je čas, ki je bil Ninivljanom v spreobrnjenje odločen, s časom našega pokorjenja? Zato sklenimo vsi: „Nič več, o Gospod, nočemo tvojega odlašanja zametavati, ker morebiti so ravno zdanji dnevi zveličanja zadnji za nas; morebiti bo že pred letošnjo Alelujo hladni grob moje počivališče; toraj, če ne na tem svetu, daj mi še bolj veselo Aleluja peti v nebesih!“ Amen.

Pridiga za 2. postno nedeljo.

(Zakaj in kako se moramo truditi za nebesa? gov. —f—.)

„Gospod dobro nam je tukaj biti!“ Mat. 17, 4.

V v o d.

Naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus nam je nebeške vrata spet odperl, ktere nam je bil greh prvih staršev zaperl. Odperl nam je nebeške vrata s svojim britkim terpljenjem in s svojo grenko smertjo, ter nas postavil v dediče ali erbe nebeškega kraljestva. Ravno zato, da bi nas v nebesa pripravil, je z nebes prišel na zemljo, je človek postal, je terpel in umerl, je od smerti vstal in spet v nebesa šel. Nebesa pa so neskončna dobrota božja zato, ker se vživa v nebesih nepopisljivo veselje, ktero vekomaj terpi. Jezus se je danes v pričo treh svojih najljubših učencev spremenil na Taborski gori, ter se jim pokazal v nebeški lepoti. — In edini ta pogled je Petra tolikanj prevzel, da bi bil rad na vekomaj ostal na Taborski gori. Ves navdušen je rekel Jezusu: „Gospod! dobro nam je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mozesu enega in Eliju enega.“ — Kaj bi bil Peter še le rekel, ko bi bil videl vse nebeško veličastvo, in skušal vso nebeško sladkost! — Ker so pa nebesa tolikanj lepe in tolikanj veličastne, se moramo za njih truditi. Naj vam pa danes še bolj na drobno razložim:

I. Zakaj se moramo za nebesa truditi, in

II. Kako se moramo za nebesa truditi?

I. d e l.

I. Zakaj se moramo truditi za nebesa?

1. Za nebesa se moramo truditi, ker so nebesa vsega truda vredne že zavoljo svojih prebivavcev. Povzdigni svoje oko, ljuba keršanska duša! in ogleduj nezmerno nebo nad seboj, katero je tako rekoč preddvor presvetih nebes. Oj kako veličastno je nebo gori nad nami, naj si ga že ogledujemo pri belem dnevu, kedar nam rumeno solnce prijazno sije izpod jasnega neba, ali naj si ga ogledujemo o tibi noči, kedar luna plava nad nami, in se nam brez števila zvezd in zvezdic vtrinja nad glavami! Vzdignuj pa se v svojih mislih le še višjeji, ter se povzdigni v duhu v tisto presrečno deželo, v kateri se tudi tebi stanovanje pripravlja, v tisto zlato mesto, od kterega piše sv. Janez: „Njegov zid je bil zložen iz (dragega) kamnja jaspida; mesto samo pa je bilo čisto zlato.“ (Skr. raz. 21, 18.) Glej, če si spomniš, da so nebesa sedež kralja vseh kraljev, dvor najvišega Gospoda, si lahko dosetiš in zapopadeš, da se lepota nebeške domovine ne da prav popisati. — Premisli na dalje, kakšni prebivavci da prebivajo v tem svetem božjem mestu. Pravo prijateljstvo je že na tem svetu neprecenljiva dobrot, in res je srečen tisti človek, ki je našel pravega prijatla. Oj kolika sreča nam bo v del še le v nebesih, kjer bodo brezštevilne trume angeljev in božjih svetnikov naši najzvestejši prijatli! Glej, ljubi kristjan! v nebesih boš sicer našel izvoljene božje iz vseh narodov in rodov, ljudstev in jezikov; toda vsi ti bodo bratje in sestre, in bodo brez vsega zavida in brez vse zamerze v vedni edinosti in ljubezni s teboj skupaj živeli. Vsi očaki in preroki, vsi aposteljni in mučeniki, vsi svetniki in svetnice božje, in clo Marija, nebeška kraljica, bodo neizrečeno prijazno in ljubeznjivo sprehajali se s teboj. Ako se človek že na tem svetu srečnega ima, kedar v lepi edinosti in ljubezni živi z drugimi ljudmi; kolikanj večo srečo bo še le vžival v nebesih, kjer bo imel tisuč tisučev ljubeznivih prijatlov in prijateljic, ki bodo vsi enega duha, vsi enega serca!

2. Za nebesa se moramo truditi, ker so nebesa vsega truda vredna zavoljo svojega nezmerne veličastva in nevsahljivega veselja. Nebeškega veselja si ne more nobeden človek prav postaviti pred oči. „Priti sicer zamoremo v nebesa, zapopasti pa jih ne moremo“, veli sv. Avguštin. Kar si le koli zamore človek prijetnega misliti in želeti, bo ondi gori imel v obilni meri, in še vse več. Vse pozemeljsko veselje in vse posvetno veličastvo je v primeri z nebeškim veseljem in nebeškim veličastvom to, kar je tamna noč proti belemu dnevu. Lakote in žeje, vročine in zime, revščine in siročine, bolezni in bolečine, strahu

in groze, skerbi in žalosti v nebesih ni. „In noči ne bo (tam gori) več; in ne bodo potrebovali svitlobe svetila, ne svitlobe solnca, ker jih bo Gospod razsvitljeval, in bodo kraljevali vse vekomaj.“ (Skr. raz. 22, 5.) — Telo izvoljenih bo neizrečeno častljivo in veličastno, ter ne bo ne terpljenju, ne smerti nič več podverženo. In duša bo napolnjena z vsem znanjem in spoznanjem, in bo, da z Davidovo besedo povem, „napajena z derečo reko zveličanja“. Tako nezmerno veliko je veselje izvoljenih v nebesih, da ga človeški jezik ne dopove. Sv. Pavl, ki je bil zamaknjen v tretje nebesa, si vendar le ne upa, prav popisati nebeškega veselja. Toraj le pravi: „Oko ni videlo, uho ni slišalo, in nobenega človeka serce ni občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo.“ — Ljudje pa se tolikanj trudijo in begajo za kako kratko, piškavo, posvetno veselje, in za nebesa — oj kako malo storé!

3. Za nebesa se moramo truditi, ker so nebesa vsega truda vredne zavoljo tega, ker bomo ondi Boga dobili v večno posest. Največa sreča izvoljenih obstoji v tem, da neprenehoma Boga gledajo in uživajo. „Jaz sam bom tvoje preobilno plačilo“, je Bog nekdaž govoril svojemu zvestemu služabniku Abrahamu. In res ravno to, da izvoljeni Boga gledajo in ga ljubijo in da Bog njih ljubi, jih dela Bogu po vsem podobne in vanj tako rekoč raztopljene. In to zedinjenje z Bogom nareja izvoljene tako nezmerno srečne in vesele, pokojne in dovoljne, da njih sreče in njihov zveličanja ne popiše nobeno peró in ne dopove noben jezik.

II. d e l.

Kako se moramo truditi za nebesa?

1. Večkrat si moramo v spomin sklicevati, da nismo stvarjeni zavoljo časnega, ampak zavoljo večnega (življenja). Nebesa so naša prava domovina, po njih moramo hrepeneti. Le tiste duše, ktere so vse na ta svet navezane in pijane posvetnega veselja, prešerno govorijo: „Nebesa so Gospodove, zemljo pa je dal človeškim otrokom.“ (Ps. 113, 24.) Take zaslepljene duše dežeje večnega zveličanja ne cenijo tolikanj, da bi se zanjo bojevale in zanjo kaj darovale; verni kristjan pa si mora vse prizadjeti, da svojega duha odterga od posvetnih reči, in kliče z Davidom: „Ene reči sem Gospoda prosil, in te ga bom še prosil, da bi prebival v Gospodovi hiši vse dni svojega življenja.“ (Ps. 26, 4.)

2. Zdihujmo vsak dan po nebesih. Na tem svetu ga ni niti pravega miru, niti pokoja, je ni niti varnosti, niti stanovit-

nosti; ravno zato obračajmo svoje serce proti nebeškemu Jeruzalemu, kakor ga obrača upehani mornar proti mirni pokrajini, in revni jetnik po blagodarni svobodi. Govorimo z aposteljnom: „Želim razvezan biti, in biti s Kristusom“, (Fil. 1, 23.) in s pobožnim kraljem Davidom: „Gorje meni, da se zdaljšuje moje potovanje!“ (Ss. 119, 5.) „Kako ljube so mi tvoje prebivališča, Gospod bojnih trum! Moja duša hrepeni in koperni po lopah Gospodovih.“ (Ps. 83, 2.) Kdor si kake reči zares želi in po njej hrepeni, si bo tudi prizadeval dan na dan, da pride v njeno posestvo, kar se očitno vidi pri posvetnih ljudéh, ki v enomer hrepené po pozemeljskem blagu in posvetnem veselju, in vse sile nategujejo, da si ga pridobé.

3. Spolnujmo prav zvesto svete zapovedi. „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi“, je rekel Jezus vprašavšemu mladenču. Kako prav in dobro bi pač bilo, ko bi mi vsi zamogli z mladenčem odgovoriti: „Te zapovedi sem spolnoval od svojih mladih nog.“ (Mat. 19, 17. 20.) Pot nedolžnosti, se ve da, je najvarniša pot v nebesa. Toda, oj kako malo jih je, ki vedno hodijo po tem potu! Pa če si tudi grešil, ljubi kristjan! vendar le nikar ne obupaj! Tudi grešnikom je še ena pot odperta v nebesa, ter pot prave pokore. V nebesih boš nekđaj dobil vse večé število spokorjenih grešnikov, kakor pa takih svetnikov, kateri poti prve nedolžnosti nikdar niso zgrešili in zapustili.

4. Storimo terden sklep, prav veliko terpeti za nebesa. Oj koliko si mnogi ljudje ne preterpé že zavolj vsakdanjega kruha, — in nekteri, ter grešniki, pa še clo za pekel! — Ali menite mar, da nam mora Bog nebesa kar zastonj dati? Glej, ljuba duša! naj se ti tudi še tako terda in huda godí, spomni se besedi aposteljnovih, ki pravi: „Terpljenje tega sveta ni za primerjati s prihodnjo častjo, ktera bo nad nami razodeta.“ (Rimlj. 8, 18.) Križevi pot je kraljevi pot v sveti raj. Po njem je hodil Kristus, naš kralj, in za Kristusom so hodili po tem potu njegovi najzvestejši služabniki. Kdor si išče drugega, zložnišega pota, le lahko zaide in zgreši svoj cilj in konec.

5. Kupimo in preskerbimo si že zdaj stanovanje v nebesih z dobrimi deli, ter deli usmiljenja. Duhovne in telesne dela usmiljenja so nam ključ, s katerim si odpiramo vrata nebeske. Kristus sam pravi: „Delajte si prijatlov s krivičnim mamonom, da vas, kedar obnemoate, vzamejo v večne prebivališča.“ (Luk. 16, 8.) In če si človek že s telesnimi deli usmiljenja nabira prijatlov v nebesih, kolikanj več in kolikanj mogočnših si bo še le nabral z duhovnimi deli usmiljenja! — Pošiljajmo tedaj po ubogih, to je: z vbogajmedanjem svoje blago in premoženje pred seboj v večnost, zakaj nikjer ga ne moremo tako dobro naložiti, nikjer

si ž njim tolikanj pridobiti. „Milošnja reši smerti, in ona je, ki grehe zbrisuje, in pomaga najti milost in večno življenje“, je rekel angelj Rafael staremu Tobiju. (12, 9.) Pa tudi grešnika ljubeznivo posvarimo, — nevednega poučimo, — njemu, ki si sam svetovati ne ve, dober svet dajmo, — žalostnega tolažimo, — krivico voljno terpimo, — svojim razžaljivcem iz serca odpuščajmo, — in za žive in za mertve molimo, — ter si s tem zakladov nabirajmo v nebesih, katerih se rija ne prime, in jih mol ne razjé, in jih tudi tatje ne izkopljejo in ne ukradejo!

6. Prizadevajmo si, da pridemo na visoko stopnjo nebeške časti in nebeškega veličastva. Na tem svetu je le malo ljudi, kateri bi bili zadovoljni s tem, kar imajo. Lakomnik si le še večih zakladov želi, in častiželjni človek le po vedno višji službi in vedno večji časti brepeni: zakaj bi si tudi mi ne prizadevali s tem obilnišimi čednostmi in s tem večo popolnostjo tem več zasluženja nabirati si za večnost in si tem častitljivšo krono skovati v nebesih? Ako praviš: „Ni mi sila, da bi ravno velik svetnik postal; zadosti mi je, da le v nebesa pridem!“ pokažeš s takim govorjenjem, da si mlačen in ravnoteran kristjan, in se ti prav lahko zgodi, da v nebesa clo ne prideš. Ob, ko bi svetniki v nebesih še žalovati zamogli, bi gotovo nobene reči bolj ne obžalovali, kakor to, da niso na zemlji živeli še svetejši, in da niso še več delali in še več terpeli za nebesa. Le samo v sedajnem življenju si zamoremo nabirati zasluženje za večnost; mera zveličanja pa je natanko umerjena po meri zasluženja!

S k l e p.

Delajmo toraj in se trudimo za nebesa, dokler imamo še čas, dokler je še dan našega časnega življenja, in dokler nam še sije solnce milosti božje! Amen.

Pridiga za 3. postno nedeljo.

(Kerščanska čuječnost; gov. J. A — st.)

Kader nečisti duh iz človeka pride, hodi po suhih krajih, in išče pokoja, in ker ga ne najde, pravi: Vernil se bom v svojo hišo, od kodar sem izšel. Luk. 11, 24.

V v o d.

Kdo je tisti mogočni, ki tudi čez satana — oblast ima; kako se imenuje tisti, ki tudi hudičevo delo razdjati zamore? — Poglejte v današnje evangelje, in brali bote, da tisti mogočni je Jezus, naš Zveličar. On zapové hudobnemu duhu, in hudobni duh zapusti truplo mutca, ki ga je v posestvu imel, in mutec začne govoriti. Poglejte tukaj božji perst, pogledjte tukaj poslanca iz nebes, pogledjte tukaj svojega Zveličarja, verujte in molite ga!

Poslušajte pa tudi nauk, ki nam ga današnje evangelje daje. Zopernik, satan, hudobni duh si še zmiraj goreče prizadeva, s svojimi pomagavci, s peklenškimi hlapci, kraljestvo tamote širiti; on, satan, s svojimi pomagači se je zaprisegel z Jezusovo kervjo odrešene pogubiti. Zato čujte in oblecite orožje luči: vero, ljubezen, treznost, da tako močni postanete v duhu, da vas satan s svojimi pomagavci ne loči od Kristusa, in ne potegne v peklenški brezen.

Bodite modri in previdni v vsem svojem djanju. Pred vsem pa pazite sami na-se, vaša prva in poslednja skerb naj bo, da pazite na svoje serce, kaj se v njem godi. In to je keršanska čuječnost. O kako potrebna je keršanska čuječnost! — Zato bom danes govoril

od keršanske čuječnosti.

I. Bomo premislili, kako potrebna je keršanska čuječnost,

II. vam bom nektere priložnosti imenoval, v katerih je posebno treba na svojeserce paziti. — Poslušajte!

I. d e l.

Brez čuječnosti ni mogoče keršansko živeti; zakaj 1. pot zveličanja, po kateri hoditi moramo, je polna nevarnost za keršansko dušo, in 2. smo mi sami iz sebe preslabi tem nevarnostim oditi.

1. Ko je naš Odrašenik na oljski gori molil, so njegovi trije učenci spali. Jezus jih je zbudil in jim rekel: „Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete.“ Ne le oljska gora, ampak celi svet je poln skušnjav in nevarnost za učence Gospodove, to je, za nas kristjane. Življenje slehernega kristjana je kakor življenje svetih apostelov, od zunaj polno vojskovanja, od znotraj polno strahu. Povsod se je treba vojskovati, zakaj sovražnikov našega zveličanja je toliko, in so nam tako blizo. „Vse — pravi sv. papež Leo — je za kristjana polno zadržev in nevarnost.“ — Je kdo bogat, kako lahko se vdá prevzetnosti in napuhu, kako lahko se bogati človek vdá lenobi, in lenoba je že začetek vseh hudobij; kako lahko bogastvo zapelje k razuzdanemu življenju in pregrešnim sladnostim? Sto in sto izgledov spričuje to posebno v velikih mestih, pa tudi na deželi. — Je kdo reven, o kako lahko se da zapeljati k mermranju zoper Boga in njegovo sveto previdnost, ker ga Bog v revščini živeti pusti; kako lahko se da premagati nevolji, ali pa še clo svoje pribežališče vzame k goljufiji, doprinaša tatvine, roparije, in največe krivice, da-si blago svojega bližnjega prilasti; ja dostikrat se vidi, da najrevniši ljudje so tudi najbolj razuzdani in hudobni. — Je človek zdrav in pri moči, o kako malo misli na Boga, le za posvetnim veseljem hiti, in svoje zdravje zapravlja v pregrehah in hudobijah. Poglejte zadrževanje mladine, in prepričali se bote, da resnico govorim. — Je pa človek bolen, je nevoljen, čmeren, neprijazen, bi le poprejšno zdravje rad imel, in je len za dobro. — Čast in veljava pred ljudmi človeka zapelje k napuhu in zaničevanju bližnjega. — Lepota napeljuje k pregrešni ljubezni in k nečistosti, in dostikrat le k padcu pripomore. — Dobri prijatli naredé, da človek iz ljubezni do njih dostikrat kaj stori; kar je božjim zapovedim nasprot, da na Boga pozabi, in da iz ljubezni do njih dostikrat največe pregrehe in krivice doprinaša.

Če človek sovražnike ima, se pa pregreši z željo, nad njimi se zmaščevati in znositi, da jih opravlja, obrekuje v jezi in togoti.

Z eno besedo, poglejmo kamor hočemo, — bogastvo in revščina, zdravje in bolezen, čast in veljava pred ljudmi, telesna lepota, prijatli in sovražniki, vse, kar je okoli nas, zadržega je za kristjana. Kristjan, kateri po ozki poti zveličanja hoditi mora, je kakor popotnik, kateri mora po stermi in polzki stezi hoditi, kjer so na obeh straneh strašni brezni. Na vsako stopnjo mora dobro gledati, da mu noga ne spoderkne, in da v brezen ne pade. Ravno tako tudi

za nas kristjane ni drugega pripomočka, keršansko živeti, kakor to da nad vsemi svojimi mislimi, besedami in deli, nad vsem svojim djanjem in nehanjem skerbno čujemo, da nas ta ali uni dušni sovražnik v pregrehe in hudobije ne pahne. Huda je za kristjana, kateri vedno ne čuje; dušni sovražniki, svet, meso, in hudič ga premagajo in v pregrehe pahnejo.

2. In kako to more drugače biti, ljubi kristjani, če svojo lastno slabost in spridenost premislimo? Od kar smo po izvirnem grehu sprideni in slabi ljudje postali, od tistega časa je naš um oslepljen in naše srece je spačeno. Slehern zmed nas sam nad sebo poskuša, da je k dobremu len, k hudobiji pa hiter in nagnjen. Mi imamo notrajno vojsko v sebi, pravi sv. apostel Pavl, zakaj duh se vojskuje zoper meso. Mi scer vemo, kaj nam je storiti, kaj je naša dolžnost, mi to spoznamo, kar je greh, in vendar le storimo, in zakaj? Duh je scer voljen, pravi naš Zveličar, pa meso je slabo. Kolikrat čutimo spodbadanje v sebi, to ali uno dobro storiti; pa naša prirojena lenost nas spet zaderžuje, da dobrega ne storimo. Kolikrat pa nasprot dobro vemo, da to ali uno je pregrešno in prepovedano, pa naša huda natora nas k temu vabi, in mi storimo, kar ni prav. To lahko vsak dan sami nad sebo vidimo. O milovanja vredna človeška slabost!

David, mož po volji božji, postane prešestnik in vbijavec. Salomon, najmodrejši kralj, se v pozni starosti neverškim ženskam da v molikovanje zapeljati. Puščavniki, ki so veliko let v naj-ojstrejši pokori živeli, zapusté Boga, pobožnost, pokoro in puščavo, in postanejo spet grešniki. Močni marterniki, kakor beremo, naj-hujše martre prestopé, že stojé na morišču, krono marternikov pre-jeti, in vendar na zadnje odpadejo še od vere, darujejo molikom, in jih molijo. O milovanja vredna človeška slabost!

O kristjani! kje je za nas gotovost? Ali smo mar svetejši kakor David, ali smo modrejši kakor najmodrejši Salomon, ali smo pobožniši kakor puščavniki, ali smo močnejši, stanovitniši, kakor marterniki, in ti močni stebri so padli, in mi slabi ljudje bomo pri toliko skušnjavah in napeljevanju k hudemu terdno stali? Toliko in tako nevarnim sovražnikom se imamo zoperstavljeni! Kteri je tisti pripomoček, kterega naj se poslužimo? Žraven gnade božje ga ni drugega, kakor keršanska čuječnost. Kdor stoji, naj gleda, da ne pade, pravi sv. apostel Pavl (I. Kor. 10, 12.). Ja keršanska čuječnost je edini pripomoček, s katerim zamoremo vsem nevarnostim oditi, in vso svojo slabost premageti, in vse zaderge svojih dušnih sovražnikov ovreti. O sto in sto grehov bi ne bilo storjenih, ko bi sami na-se čuli!

Tako čuječ je bil Egiptovski Jožef. Ko je v Putifarjevi hiši služil, ga je Putifarjeva žena v greh zapeljevala. Jožef pa je bil čuječ sam na-se. Rekel je sam pri sebi: Moj gospod mi je dober, ima tako veliko zaupanje do mene, vse mi prepusti, me ima ne kakor hlapca, ampak kakor svojega lastnega otroka: kako bi mogel jas kaj takega storiti, da bi svojega gospoda tako občutljivo žalil, in da bi grešil zoper svojega Boga!

Lep izgled čuječnosti nam da tudi čista Suzana; ko sta jo dva hudobneža v greh pregovarjala, in ji žugala jo zatožiti, da sta jo v prešestovanju dobila, če jima ne dovoli v nju nesramno poželenje, je svojo prvo misel imela na Boga. „Nak, tega ne storim — je rekla, — raji hočem smert prestati, kakor grešiti vpricho Boga!“

O kristjani! ko bi pač tudi mi tako čuječi sami na-se bili, kako lahko bi nam bilo grehu se vbranimi. — Kdaj pa nam je posebno čuječnosti potreba?

II. d e l.

Čuječnosti nam je potreba

1. v govorjenju. Čujte nad svojim jezikom. Bodite varni v svojem govorjenju. Nikar vsake besede, ki vam v usta pride, čez znable ne spuščajte. Koliko reči človek ne zastopi! In če od takih reči, ki jih ne zastopi, hoče govoriti, kaj bo pametnega povedal? Kako lahko človek z nespametnim govorjenjem sebi in drugim škoduje! To ste gotovo že večkrat poskusili. Zato bi se vendar enkrat mogli modrosti učiti, ktera le takrat govori, kedar je potreba, in tako govori, kakor je prav.

Kerščanstvo nam priporoča veliko previdnost v govorjenju, zakaj Jezus pravi: Povem vam, da za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje govorili, bodo odgovor dajali sodnji dan. (Mat. 12, 36.) Čujte torej nad svojim jezikom, in vsak naj devetkrat besedo v ustih oberne, preden jo izreče. Kakor na muti, tako je tudi pri govorjenju treba zapornice.

2. Čuječnosti je treba v obhoji z drugim spolom. — Bodi trezen, in čuj nad seboj, da se hudo nagnjenje v tvojem srcu ne vname. Varuj se slabega znanja, zakaj slabo znanje je bodeče, kakor černo ternje, in ne rodi družega, kakor žalost in nesrečo pa stok in jok.

Tudi če v zakon stopiti misliš, pomisli in si globoko v serce vtisni: „Telesna lepota je goljufiva, in mesena ljubezen je zapeljiva. Le pobožnost je ljubezniva, in ne podoba.“ — Vzemi tudi molitev na pomoč, vprašaj Bogá za svet, in prosi ga ponižno in goreče, da te tako vodi, da ti tvoja volitev v časno in večno srečo bo. Nikar se nē ravnaj po svojem slabem nagnjenju. — Zato, ker ljudje

tega ne porajtajo, od tod izvira toliko nesrečnih zakonov. — Z nespametjo jih sklepajo, potlej pa, ko je prepozno že, zdihujejo, žalujejo, solze pretakajo!

3. Čuječnosti je treba v hudi volji. Bodite trezni in čujte. Posebno ob nekterih časih pazite skerbno sami na-se, in na svoje djanje in nebanje. — Vi postavim zapazite nad sebo, da ste v slabem vremenu sitni, černi, nevoljni. O čujte sami nad sebo, da vam to sčasoma v navado ne zaide. — Večkrat in posebno ob takih časih premišlujte, kako neprijetne ure s svojo nejevoljo svojemu možu ali svoji ženi, svojim otrokom, svojim poslom, svojim domačim ljudem napravite. Koliko škodo s takim čmernim zaderžanjem sebi in drugim delate. Nasprot pa, kako si z dobrovoljnostjo in veselim obnašanjem življenje poslajšate, ljubezen in zaupanje družih pridobite, delo polajšate, svoje težave in terpljenje zmanjšate. — Zraven pa Boga prosite, da vam pomaga vedno dobrovoljno premagati. Tako bote sčasoma sitnosti, čmernosti in nevolje se odvadili.

4. Čuječnosti je potreba, kedar se človeku krivica godi. Glej sam na-se in pazi, kaj tvoje serce takrat kaj od Kristusove poterpežljivosti pokaže, ktera za hudo le dobro stori? ali se le jeza in maščevavnost v sercu vnema, ktera hudo le s hudim povračevati hoče? Tako se uči človek svojo čednost, ali pa svojo pregreho spoznovati.

5. Čuječnosti je treba pri hvali in časti. — Kedar te drugi ljudje hvalijo in časte, glej sam na-se, da te taka hvala in čast ne spridi. Glej: ali si še tih in ponižen? ali daješ Bogu hvalo in čast za vse to? ali zavoljo tega ne obrajšaš preveč samega sebe, in ali ne zaničuješ drugih? Sprašuj se čez to zjutraj in vsak večer.

6. Čuječnosti je potreba v terpljenji in v nadlogah. — Vi pridete v kako nesrečo; kako upanje vam spodleti, ali pa imate pomanjkanje ali druge bolečine terpeti. Takrat pazite sami na-se, če hočete zvijače svojega serca spoznati. O čujte sami nad seboj: ali vaše serce božje previdnosti ne graja? ali ste poterpežljivi ali nepoterpežljivi? ali še imate zaupanje v Boga? — Bodi trezen, o kristjan! in čuj. Pazi skerbno na svoje serce.

7. Je treba čuječnosti takrat, kedar vidimo, druge ljudi, ki so srečniši, kakor mi. Kedarliš, da kdo drugi tvojega stanū in tvoje starosti več sreče in več blagra ima; poglej sam v se: ali ne obudi to nevolje in žalosti v tvojem sercu? ali mu privoščiš, ali veliko več škodo želiš? ali se zavoljo sreče družega veseliš, ali žaluješ? ali te ne mika, ga zaničevati in obrekovati? Tako skerbite, da bote nevošljivosti, ki je dostikrat zlo v sercu skrita, na sled prišli.

8. Čujte sami nad sebo, kedar dobro delate. — Še clo takrat, kedar človek dobro dela, naj čuje nad seboj, in naj se vpraša, iz kakšnega namena se to godi. Ali se godi iz čistega

namena? ali pa le iz nečimurnosti, iz hvaleželjnosti, ali gerdega samoprida? Bog gleda le na to, iz kakšnega namena, zakaj se kaj zgodi. Zato pobožni kristjan, ki si po popolnomasti prizadeva, zmiraj gleda na tri reči: na to, kaj stori, kako stori, in zakaj stori.

9. Čuječnosti nam je treba, kedar nas težko stane dolžnosti svojega stanu spolnovati.—Kedar se ti opravila tvojega stanú težavne zdé; o takrat še toliko bolj pazi sam na-se! Pomisli, ali ni lenoba, ktera ti tvoje opravila težavne dela, in čuj, da storiš, kar storiti imaš, in ne le na pol, ampak popolnoma in prav, kakor se zgoditi ima. Zakaj če se človek kakega dela naveliča, ali če ga delo težko stane, ga iz lenosti le prerad hitro dokonča, da ga od rok odpravi, če tudi ni tako storjeno, kakor bi imelo storjeno biti. Kdor pri opraviilih svojega stanu sam nad sebo ni čuječ, si bo nevedama velik dolg na svojo dušo naložil.

10. Čuječnosti je treba v skušnjavah. Ker kristjan v vseh rečeh tako zlo nad sebo čuti mora, koliko bolj še le v skušnjavah, v kterih si človek silo delati mora, da jih premaga. Sv. Peter pravi: „Bodite trezni in čujte, zakaj hudič, vaš zopernik, okoli hodi, kakor rujoveč lev, in išče koga bi požerl. Terdno mu zoperstojte“. —Še Najsvetejšemu, Jezusu samemu, se je hudoba približal; tudi ti keršanska duša brez skušnjav ne moreš ostati; drugo skušnjava, svoje grešno meso nosiš seboj; tretja skušnjava so hudobni ljudje, med kterimi živeti moraš.

Kako je mogoče te skušnjave premagati? Kristus pravi: Čujte in molite! — Kdor ne čuje, ta skušnjave ne bo zapazil; če je ne zapazi, se tudi ne more vojskovati zoper njo; kdor se zoper skušnjava ne vojskuje, je tudi ne bo premagal; in če človek hudega ne premaga, kaj se zgodi? Človek bo sam premagan — in bo grešil zoper Boga.

S k l e p.

Bodimo tedaj trezni in čujmo, saj skušnjavec tudi ne spi, ampak neprenehoma išče nam škodovati; in čas tudi ne spi, ampak ure in dnevi našega življenja hitro naprej tečejo, še hitrejši, kakor voda v gladkem potoku. „Čujte — pravi Jezus — ker ne veste, kdaj hišni gospodar pride; zvečer, ali o polnoči, ali o petelinovem petji ali zjutraj, da vas, ko bo prišel na nagloma, ne najde spijočih. Kar vam pravim, vsem pravim: Čujte!“ (Mark. 13, 38). O da bi nas Gospod zmiraj v življenju, posebno pa ob smertni ure čuječe našel! Amen.

Pridiga za 4. postno nedeljo.

(Današnjemu čudežu enaki se še godé. gov. M. T.)

„Od kod bomo kupili kruha, da bi ti jedli?“ Jan. 6, 6.

V v o d.

Kdo izmed nas, kristjanje, ki življenje Kristusovo, njegove dela, njegove nauke, njegovo usmiljenje, njegovo dobrotljivost, in z eno besedo njegovo blago serce za večno srečo vsega človeštva premišljuje, bi v svojem sercu ves ginjen ne bil? Kdo bi ga ne ljubil, videvši, koliko si prizadeva, koliko se trudi, nas iz otrok peklenske sužnosti v otroke nebeškega kraljestva preroditi? Zdaj se nam pokaže našega Učenika, nas pelje na goro, ali na samotni kraj, odpre svoje usta ter razlaga resnice, ktere moramo verovati, priporoča čednosti, ktere moramo v djanji spolnovati. Pri drugi priložnosti spet kakor našega Gospoda, kakor našega kralja, zdaj kakor čudodelnika in našega dobrotnika, zdaj nas svari, zdaj prosi, zdaj obeta, zdaj žuga, zdaj priporoča, zdaj odrekuje — revnim pomaga, žalostne tolaži, blagruje nedolžne, in te, ki so čistega serca, blagruje krotke in pohlevne, blagruje tiste, ki preganjanje terpé zavoljo njegovega imena, in jim v nebesih večno veselje zaterduje. — Kdo, vas vprašam, slišati od vseh in brez števila drugih Kristusovih del, bi ne občutil največega spoštovanja do Njega, ki je vsem vse postal, da bi vse za nebesa pridobil? Toda, kaj hočem od vseh njegovih del na enkrat govoriti, od katerih celo sv. Janez pravi, da bi ves svet teh bukev zapopasti ne bil v stanu.

Celo današnje sveto evangelje samo obsega toliko, da Vam danes od vsega govoriti ne morem. Govoril bom torej le, da se taki čudeži, kakor ga je Jezus po zaterjenji vseh 4 evangelistov storil, godé še vedno med nami, in da nam po tem takem za živež in obleko nikoli ni potreba preveč skerbniim biti, da bi namreč pri skerbi za telo na dušo popolnoma pozabili.

Pripravite se!

Razlaga.

Nihče ne poreče, da Jezus s tem, ko je s peterimi kruhi in z dvema ribama 5000 ljudi in še več nasitil, ni velikega čudeža s pomnoženjem kruhov in rib storil. Ali čudno se vam bo zdelo, če rečem, da Bog že od stvarjenja sveta leto za letom še več čudeže svoje vsemogočnosti, dobrotljivosti in nezvedljive modrosti dela. Toda vendar je gotovo, da, kakor nezmerno je stvarjenje, tako nezmerni so ti čudeži od leta do leta, od rodu do rodu. Kje je le ena sama stvar, ki bi jo Bog prezerl, ali nanjo pozabil? Od človeka notri do naj manjšega červa v prahu, od majhine bilike na polji do visoke cedre Libanonske, od slona notri do naj močnejše ptice v zraku — kdo jih vse ohranja? kdo za vse skerbi? — Brez vseh zival živi samo čez 100 tavižent milijonov ljudi po vsem svetu. Kdo jih preživlja, kdo jih ohranja? Ali ne čudež modrosti in dobrotljivosti Božje? Koliko je pa še le družih žival, zverin, ptic, rib červov in družih merčesov? Kdo bi bil vse to le sošteti v stanu? kdo bi z jedjo in s pijačo previdil vse, kar koli se jih giblje v zemlji in verh zemlje, karkoli jih ferči nad zemljo, ko bi Božja vsemogočna roka nad ljudmi kakor nad temi naj večih čudežev ne delala? Zato z občudenjem kraljevi psalmopevec David poje: „Oči vseh se ozirajo v te in Ti podajaš živež v pravem času, odpiraš svojo roko in nasituješ vse; kar koli živi, napolnuješ s svojim blagodarom.“ Božja previdnost tudi ne skerbi za človeka le enkrat, da bi ga potem pa brez vse pomoči zapustila, ona skerbi zanj, kakor za vse stvari vsaki dan in skozi ves čas njegovega življenja. In če se prav primerja, da dostikrat dragina, lakota in pomanjkanje ljudi tarejo, vendar on ne odneha na drugo vižo zanje skerberti. Če ne rodi zemlja v naših krajih, kolikor potrebujemo, jim rodi v drugih krajih čez potrebo. Če zemlja v naših krajih za ta ali uni perdelik ni pripravna, je toliko rodovitniša v drugih toplih ali merzlih krajih. Če je slaba letina pri nas, je drugod morda dobra. Če nam pri nas toča ali mraz žita pokonča, raste spet v ptujem kraji tudi za nas kosec kruha, in tako dežela deželi v vseh potrebah lahko pristopi in pomaga, in šibe Božje, s kterimi nas in naše polja zavoljo naših hudobij semtertje obiskuje, te niso nič drugega, kakor svarjenje, nikdar pa obupanje nad Božjo milostjo. In ko bi tudi Bog ktero leto ljudi zavoljo hudobij križem sveta udaril, tako da bi po prerokovih besedah zemlja res kakor železna in nebo kakor bronasto postalo, nam spet od druge strani pridelke enega samega leta za več družih zaležejo. Če je letos suša vse polje, travnike in sadeže osmodila in požgala, če je letos huda povodenj vse potopila,

zamorila in pokončala, nam drugo leto spet lepi in prijetni dnevi, solnce in dež v pravem času žalostne obličja v vesele spreminja in pozabiti uči žalostne, nemile čase. Da je temu res tako, nam je priča povest od sedmero rodovitnih in od 7 nerodovitnih let v Egiptu ob času kralja Faraona. Imel je namreč kralj dvoje sanje, po katerih mu je Bog hotel razodeti, da hoče njegovo in druge dežele zdaj z obilnimi pridelki, potem pa z lakotjo obiskati. Sanjalo se mu je, pravi kralj, kakor da bi bil ob reki stal, in iz nje je prišlo 7 lepih in debelih krav, ki so se pasle na močirnih krajih. Prilezlo je pa še 7 družih iz vode, ki so bile meršave in shujšane, in so se pasle po travi ob bregu reke ter so une, ki so bile tako zale in lepo rejene, požerle. "Kralj se je prebudil in zopet zaspal, ter imel druge sanje: Sedem polnih in lepih klasov je pognalo iz enega stebela in ravno toliko drugih drobnih in snetjavih klasov je prirastlo, ki so perve lepe požerli. Jožef iz ječe poklican kralju te sanje tako le razloži; „Tvoje sanje, pravi, so enega pomena. Glej! po vsi Egiptovski deželi bo 7 prav rodovitnih let, za njimi pa bo nastopilo 7 drugih tako nerodovitnih, da se bo vsa poprejšnja obilnost pozabila, zakaj od lakote bo vsa dežela izstrašana in od prevelikega pomanjkanja bodo pošli veliki pridelki.“ — Vidite, kristjanjel če je Bog Egipt s slabimi letinami sklenil obiskati, dal jim je poprej 7 rodovitnih, v katerih so se za čase pomanjkanja lahko zavarovali. In za Izraelsko ljudstvo v puščavi pri odhodu iz Egipta kakošne čudeže je spet Bog delal, da niso pomanjkanja, lakote ali žeje poginili! Ko pridejo v Sursko puščavo in vode že tretji den iščejo, jo najdejo na zadnje v Mari, tode bila je grenka in ne za piti. Ljudstvo godernja nad Mojzesom, kaj da bo pilo, in ko se Mojzes z molitvijo k Gospodu oberne, mu Gospod les pokaže, ktereга naj v vodo verže. Pri tej priči se je grenka voda v sladko premenila. In spet, ko dalje gredo in pridejo v Sinsko puščavo in so zavolj pomanjkanja živeža zoper Arona in Mojzesa godernjali in rekli, „da bi bili z Gospodovo roko udarjeni v Egiptovski deželji umerli, kjer smo pri loncih mesa posejali in se kruha do sitega najedbali; zakaj sta nas pripeljala v to puščavo, da umorita z lakote vso množico“ — kaj jim je Bog storil? Dežil jim je vsaki dan mano z nebes, poslal jim je prepelice, da so vse šotore pokrile — in pošiljal jim je to mano 40 let, dokler so prišli iz puščave na pokrajne Kananske dežele. In še na dalje, ko v kraj, ki se mu je Rafidim reklo, pridejo, ker spet nikjer ni bilo vode dobiti, ukaže spet Bog Mojzesu s palico na skalo udariti, in precej priteče iz nje studenec hladne vode, ki poji nezadovoljne Izraelove otroke. — Kakor je pa dobrotljivi Bog skerbel za Judovsko ljudstvo ne le v puščavi, ampak vedno in po vseh krajih tako in še bolj skerbi za nas, ker smo tudi mi njegovi otroci, odrešeni z drago kervjo njego-

vega Sin in odmenjeni vsi za nebeško kraljestvo. Ali, kakor so Izraelci vedno zoper Mojzesa godernjali, tako mermramo tudi mi zoper Božjo previdnost, persta njegove roke pa, ki nas tako modro viža, nočemo spoznati.

Naj nam zaterduje sv. pismo: „Ne skerbite, kaj bote jedli, kaj bote pili, ali s čim se bote oblekli; — Vaš Oče v nebesih za vse to ve, česa da potrebujete; preden ga za to prosite;“ naj nam Kristus sam pripoveduje: „Iščite najpoprej Božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo Vam bo priverženo;“ naj nas, da bi za časno tolikanj ne skerbili, še tako na Božjo previdnost zavrača in govori na naše serce: „Glejte ptice pod nebom, ki ne sejejo in ne žanjejo, tudi v žitnice ne spravljajo, in vendar jih preživlja nebeški Oče. — Glejte lilije na polji; oné ne predejo in ne šivajo, in vendar je ena zmed njih lepše oblečena, kakor Salomon v vsi svoji kraljevi časti;“ naj nam Jezus še tako prigovarja: „Vse svoje skerbí zročevajte Bogu, ker on za Vas skerbí;“ na vse to kristjanje pozabijo in v djanju kažejo, da tem besedam nočejo verjeti, da na svojega Boga in Stvarnika čisto nič zaupanja ne stavijo. Jzgovarjajo se in pravijo: Saj delam in molim, kolikor sem v stanu, pa me Bog ne usliši. Ali pa tudi veš, zakaj moliš, zakaj delaš? Ali iščeš pri tem tudi Božje časti in zveličanja svoje duše? — Sv. Pavel pravi: „Jejte ali pijte ali kaj drugega delajte, storite vse v Božjo čast.“ — Je pa tebi Božja čast pri delu ali pri molitvi na misel? Ali ne prosiš od Boga dostikrat v svoji molitvi za kako stvar, od ktere bi, če bi kolikaj pametno prevdaril, sam spoznal, da bi ti bila, ko bi jo prejel, v tvojo škodo? — Spet drugi, ki mu zaupanja na Boga manjka, pravi: „Mene Bog ne more uslišati, ker sem grešnik.“ Mar Bog ni nikoli nobenega grešnika uslišal? Kdo je bil pa tisti cestninar, ki je prišel s farizejem vred v tempelj molit? Li ni bil grešnik? In vendar pravi Kristus: „Povem Vam, ta je šel opravičen domu, uni pa ne.“ In zakaj? Zato ker je ponižno, ker je skesano molil, toda ne za posvetno bogastvo, ampak odpuščanje grehov. Na persi se je terkal in rekel: „Bog bodi milostiv meni ubogemu grešniku!“ Móli po njegovem zgledu tudi ti, spravi se v tém velikončnem času s svojim Bogom, in zaupaj, tvoja molitev bo uslišana. Dal ti bo še kaj boljšega, kakor si ga prosil, dal ti bo mir vesti in notranjo zadovoljnost, ktere ti svet ne more dati. Ali je morda ta, h kateremu moliš, zares prišel, kakor so Judje mislili, pozemeljsko kraljestvo ustanovit? Nak, pravi sam, moje kraljestvo ni od tega sveta. In ta, ki tako govori, je tvoj učenik, je tvoj zapovednik, je tvoj Gospod, ki bolj hrepení po tvoji večni sreči, kakor ti sam. In kdo je bil uni razbojnik na križu? Li ni bil ropar in ubijavec? In vendar, kakor hitro se skesan k svojemu zveličarju oberne in pravi: „Gospod!

spomni se me, kedar prideš v svoje kraljestvo;" mu Zveličar še več obljubi, kakor ga je sam prosil: „Resnično ti povem, mu odgovori, še danes boš z meno v raji.“

S k l e p.

Toraj položi na stran preveliko skerb za časno, in glej čudeže Božje previdnosti, ki so veliki in nezmerni od roda do roda. Zaupaj v Božjo previdnost, ki milijone in milijone svojih stvari ohranja, ohranja toliko bolj človeka, ki ga je nad vse pozemlijsko visoko povzdignil, ter pomni besede prerokove: „Če bi tudi mati zapustila svojega otroka, jaz vas nikdar zapustil ne bom,“ da nam pri sodbi, kakor terdovratnim Izraelovim otrokom ne zažuga večnega gorje, in ne poreče: „Ko bi se bili v Tiru in v Sidonu toliki čudeži gočili, gotovo bi bili v pepelu in rasovniku pokoro storili.“

Amen.

Pridiga v dan s. Jožefa.

(Pravičnost pred Bogom; govoril —f—.)

Jožef pa, nje (Marijin) mož, je bil pravičen. Mat. 1, 19.

Vvod.

Keršanska pravičnost obstoji v tem, da se hudega varujemo in da dobro delamo. Keršansko pravičen je potem takem tisti kristijan, ki ne dela greha, kateri je edino, ter naj večje hudo, zraven pa si prizadeva, kolikor le moč, obogateti na svetih čednostih in dobrih delih. Ker pa nikomur v serce ne vidimo, le lahko tega ali unega pravičnega imamo, ki pred Bogom, kateri tudi serca spregleda, ni pravičen. Če pa je v s. pismu od človeka pisano, da je pravičen, je to božja beseda in sodba Vsegavednega in Najsvetejšega Boga. Večega in imenitnišega pa nismo v stanu povedati od človeka, kakor če pravimo, da je pravičen pred Bogom. In ravno to pove nam s. pismo od s. Jožefa, rednika Jezusovega, ter pravi: „Jožef pa, Marijin mož, bil je pravičen.“ Ker pa mi kratkovidni ljudje, kakor sem ravnokar opomnil, prav lahko kakega človeka pravičnega imamo, ki pred Bogom ni pravičen; še rajši pa sami sebi pravičnost prilastujemo, ter se za, kdo ve, kako pravične domišljujemo, ako le nobenih takih hudobij ne doprinašamo, ki jih deželna gosposka strahuje in pokori, bomo danes v življenju s. Jožefa, čegar god in praznik obhajamo, premišljevali, kakšen razloček da je med pravičnostjo pred Bogom in med pravičnostjo pred svetom. Prejden pa pričnemo to premišljevanje, priporočimo se s. Jožefu, da nam vsem skupaj sprosi milost pred Bogom: meni, da vam zamorem božjo besedo prav oznanovati, vam, da jo zamorete v sercu ohraniti in v djanju spolnovati!

R a z l a g a.

1. Marija bila je s s. Jožefom postavno zaročena. Ravno v tem času spočela je Marija božjega Sina od s. Duha, česar pa s.

Jožefu ni povedala in tudi Bog mu o tem ni bil še nič razodel. Ko pa sv. Jožef vidi, da Marija, njegova zaročnica, ni več sama, ni mogel si drugega misliti, kakor da je mu Marija nezvesta postala. Judovska postava je pa tako nezvestobo, kakoršno je Jožef nad Marijo natolceval, s smertjo strahovala, ker je bila taka nezvestoba naj hujše razžaljenje in naj večja krivica, ktera je se koli kakemu možu dogoditi vtegnila. Prijeli so tako ženo, ter jo s kamnjem pobili. S. Jožef pa je drugo sklenil: Ni se hotel nad Marijo zmaščevati in znositi; tudi je ni hotel pri gosposki zatožiti; še clo govoriti ni hotel od greha, ktereга je Marijo krivega mislil, skrivaj zapustiti jo — je sklenil. V njegovem sercu je že gorela keršanska ljubezen, dasiravno Kristus ni bil še stopil med ljudi, in jim ni bil še dal nauka: „Ljubite svoje sovražnike.“ Tem lepše bilo je to Jožefovo zaderžanje, ker bi bil s tim tudi še clo samega sebe in svoje lastno poštenje ljudem v zobe dal.

Poglejte! tako dela mož, ki je pred Bogom pravičen. Kdor pa svojega bližnjega kar naglo pred sodbo pokliče, kakor hitro mu se dozdeva, da je moral po njem kako krivico preterpeti, ali kdor pomote svojega bližnjega znaša na beli dan in jih brez potrebe drugim pripoveduje, kdor brez usmiljenja drugim čast spodjeda v dozdevnem domišljevanju, da bo ž njim svojo čast zagovarjal in ovaroval, in se vsenu temu vkljub poštenega človeka ima; vtegne sicer pred svetom za pravičnega veljati, ali pred Bogom ni pravičen, temuč je krivičen.

2. Ko je pa Jožef ravno mislil, natihoma Marilo zapustiti, prikazal se mu je angelj Gospodov v spanju rekoč: „Jožef, Davidov sin! ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene; zakaj kar je v njej rojeno, je od s. Duha. Rodila pa bo sina, in imenuj njegovo ime Jezus; on bo namreč odrešil svoje ljudstvo od njih grehov.“ Jožef tedaj gre in stori, ne sicer tega, kar je po svoji človeški zastopnosti za naj pripravniši spoznal in tudi že v mislih imel, ampak to, kar mu je Bog zapovedal po svojem angelju. Ravno tako se moraš tudi ti zadržati. Da boš pravičen pred Bogom, moraš mu tudi svoje mnenje in svoje namene v dar prinesiti, kakor hitro ti Bog na znanje da, da ne tega, kar si si sam zavzel, ampak vse kaj drugega od tebe hoče. Svojo voljo pa Bog včasi tudi tebi na znanje daje po tvoji vesti, ravno kot s. Jožefu po angelju v spanju. Naša vest je uho, s katerim posluša naša duša, kar jej Bog pripoveduje in veleva. Le pridno poslušaj, to je skerbno premišluj, kaj Bog od tebe hoče ali zdaj ali poznej; in boš prav razločno slišal njegov glas in čul njegov odgovor, to je: na misel ti bo prišlo, kaj bo naj boljši, da storiš. Da je temu res taka, prepričaš se lahko, da le hočeš. Le vprašaj svojo vest, naj ti pove, kaj da Bog od tebe hoče;

morda ti bo več odgovorila, kakor bi ti bilo ljubo. Če si napuhnjen — lakomen — nečist — nevošljiv samogolten — togoten — len; ti poreče, da je volja božja, biti ponižnim — radodarnim — čistim — polnim ljubezni — poterpežljivim — pridnim. Kakor pa hlapec ni pošten in pravičen, ki volje svojega gospoda noče ne zvedeti, ne spoznati, ne spolnovati, ravno tako tudi človek ni pošten in pravičen, ki svoje vesti ne vprašuje, kaj da je božja volja, in kar mu naznanja, ne spolnuje.

3. Nadalje vemo iz ustnega izročila, da sta Jožef in Marija kot brat in sestra živela v svojem zakonu, ter deviško čistost skoz in skoz ohranila, ohranila do smerti. O sveta čistost, ti nebeška hčerka! kdo bi te ne častil, ki te je tudi s. Jožef tolikanj obračunal in v ozir nje nam vsem, samskim in zakonskim, prelep zgled zapustil. O da bi ta sveti zgled tudi vsi zvesto posnemali, in bi si tudi mi, kakor s. Jožef, ime pravičnega pred Bogom zaslužili! Ali dokler ne samski, ne zakonski s. čistosti ne spoštujejo, in jo zdaj s pregrešnimi mislimi in željami, zdaj z nespodobnimi besedami in nesramnimi deli za uho bijejo, imena pravičnega še pred ljudmi niso vredni, tem manj pred Bogom.

4. Zakonski mož, ki skerb ima za ženo in otroke, stori le svojo dolžnost; v to ga žene že natorna (očetna) ljubezen, ko bi tudi le malo ali še clo nobene vere več ne imel. Jožefa pa ni mogla le natorna ljubezen morati v skerb za Marijo in njenega sina, ker ni bil ž njima sklenjen, kakor so sklenjeni drugi očetje s svojo družinjo. Jezus ni bil njegov pravi sin, in z Marijo živel je sveto kakor s svojo sestro. Vendar je s. Jožef z naj večo zvestobo in nesamopridnostjo storil za Marijo in nje dete vse, kar je le treba bilo. Ne le da se je z Marijo in detetom v Jeruzalem podal, da bi ga ondi po zapovedi postave postavil pred Gospoda in zanj dar opravljal, ampak še clo svojega zaslužka se je anal in svojo domovino zapustil, kedar je Herod detetu po življenju stregel, in je pobegnil ž njima v tujo deželo, v daljni Egipt. To pa za vbogega rokodelca gotovo ni majhna reč, če zapusti svojo domačo deželo, zapusti svoj zaslužek, in se na nevarno in težavno pot spusti, in se vseli v tuji deželi, ter med nevernimi ljudmi, in pri tem je še primoran, ne le za se, ampak tudi še za ženo in otroka skerbeti. In ravno v tem se spet razodeva pravičnost pred Bogom, da se ana marsikake drage reči, odpove se marsikakemu dobičku, in zraven tega tudi še prevzame marsikako težavo, in se še clo v nevarnost postavlja, kader je to bližnjemu v prid in sosebno damačim v korist. In v to s. Jožefa ni morala notorna ljubezen, kakoršna človeka že sama po sebi tem tesneje na družinjo navezuje, vodila pa ga je viša ljubezen, ktera je iz Boga.

V velik greh, bo zarajtano hišnemu gospodarju, če za svoje domače, katere mu je Bog v varstvo izročil, nima nobene skerbi, ali morda še celo samega sebe dobro živi, ženo in otroke pa revšini in pomanjkanju pusti. Takemu velja, kar apostelj pravi; „Kdor za svoje domače ne skerbi, je hujsi od nevernika, in je vero zatajil.“ Toda če za svoje domače skerbiš, ker te ponatorna ljubezen do domačih že samo po sebi v to sili, je to sicer prav; vendar pa že samo zavoljo tega nisi še boljši od nevernika ali neznaboga, in samo zavoljo tega še nisi pravičen pred Bogom. In če tudi še kaj več sroriš, ter za svojo družinjo clo kak trud in kako težavo prevzameš, in samemu sebi kaj pritergaš, da njim pomagaš, ki so ti v rodu; vendar le še vsemu temu vkljub nisi med pravičnimi pred Bogom, med katerimi se tolikanj lepo sveti s. Jožef, kakor se sveti med drugimi zvezdami zgodnja danica. Da zaslužiš priti v število pravičnih pred Bogom, moraš si zaslužiti to čast z deli, v katere te ni moralo meso in kerv, ampak duh, to je čista ljubezen do Boga in do bližnjega, ki je stvarjen po božji podobi.

5. Kedar je bil Herod umerl, prikazal je se spet angelj Gospodov Jožefu v spanju v Egiptu rekoč: „Vstani, le vzemi dete in njegovo mater, in pojdi na Izraelsko zemljo, zakaj pomerli so, kateri so detetu po življenju stregli.“ In je vstal in vzel dete in njegovo mater, in je prišel na Izraelsko zemljo. Ko je pa slišal, da Archelaj kraljuje v Judeji namesto Heroda, svojega očeta, bal se je iti na Judovsko, ter je mislil, tudi Archelaj bi vtegnil detetu po življenju streči, kot Herod, njegov oče. Tedaj se je vmaknil v drugi del Izraelske zemlje, ki se mu je reklo Galilejsko; in je prišel in prebival v mestu, kateremu je ime Nazaret, kamor ni segla oblast Herodovega sina.

Jožef je sicer terdno veroval, da je Jezus zares božji Sin, tudi je vidil, da Bog sam clo angelje pošilja, čuti nad življenjem božjega deteta; lahko si je toraj svest bil, da nobeden clovek ni v stanu, detetu življenja vzeti. Pri vsem tem pa je Jožef modro in previdno skerb imel, poskerbeti Jezusu primeren kraj v stanovanje, v katerem bi varen bil pred zalezovanjem sovražnikov njegovih. — Tudi to gre k pravičnosti pred Bogom, da se clovek prav posluži svojih dušnih moči, ter premišljuje in prevdarja, kaj bi bilo v pozemljiških okoljščinah naj bolj primerno in naj bolj prav. Bog namreč nam je dal um in pamet, da se jih poslužimo. Najde se namreč tudi neka duhovna lenoba in neko prederzno zaupanje, ki se včasih clo pobožnih ljudi polasti. Bivši nekoliko pobožni menijo, da zavoljo tega že tudi pravico imajo, roke križema deržati, in to kar bi si mogli sami na zemlji poskerbeti, to je, kar poskerbeti si jim je Bog dal um in pamet in priložnost, na primeru: za blagor svojih

prav skerbeti, ter jih dati kaj koristnega se naučiti; ali pa svojega zdravja ne podkopavati s kakim nespametnim ravnanjem in nerodnim djanjem itd. Lahkomišljenosti in lenobe, ki se pa skriva pod plajšče pobožnosti, varujte se!

S k l e p.

Le malo je, kar nam je znanega iz življenja Jožefovega. Tiho je živel, dalječ od posvetnega šundra, kakor se spodobi poštenemu rokodelcu. Pa tudi iz tega malega, kar vemo iz Jožefovega življenja, veje in dije popolna pravičnost pred Bogom, in se lepo razkazuje, ravno kakor se razkazuje na popolno zlati podobi le čisto zlato, ali si jo že ogleduješ in tipaš ali od te ali od une strani. To pa si dobro vtisni v glavo in v serce, kar smo posneli iz življenja Jožefovega: Hočeš pred Bogom pravičen biti, ne smeš se zavoljo storjene krivice nad bližnjim znositi in zmaščevati, in kedar meniš, da se je tvoj bliženj premotil in pregrešil, njegove pomote ne smeš brez potrebe drugim pripovedati in ljudem razglasovati, katerim to nič mar ni, ampak moraš pomoto bližnjega z ljubeznijo pokrivati. Na dalje moraš zvesto in na tanko poslušati, kar ti pripoveduje Bog po svojem navadnem poslancu, to je: po tvoji vesti. Tudi moraš svojo dušo in svoje telo čisto ohraniti. In na posled moraš tudi vse svoje dušne in telesne moči v to obracati, da sebe in druge škode varuješ, in ne smeš prederzno pričakovati, da bo Bog sam vse to za te storil, v kar ti je moči dal, da sam storiti zamoreš. Amen.

Pridiga za praznik oznanovanja D. Marije.

(O molitvi : Angelj je Mariji . . . gov. L. F.)

Ceščena si Marija, gnade si polna. Gospod je s Teboj, Luk 1. 28.

V v o d.

Iz sto in 1000 cerkev in cerkvic zvoní vsak den angeljsko češčenje; 1000 in milijoni jezikov molíjo vsak den: Angelj gospodov je Mariji češčenje prinesel; ona je spočela od sv. Duha. To mora biti kaj veselo in za nas srečno naznanilo, da se tolikokrat ponavlja! Zares ni srečnejšega naznanila za nas evine otroke, kakor je to, ki ga je angelj Gabriel Mariji prinesel. Angeljeve besede, ktere ste ravno danes slišali, naznanile so svetu, da se bliža obljubljeni odrešenik, angeljeve besede so naznanile Mariji, da je ona tista izvoljena devica, ki bo rodila zveličarja sveta; angeljeve besede še sedaj naznanjajo in bodo večno naznanjale neskončno ljubezen božjo do nas, ki je svojega edinorojenega Sina dal za naše odrešenje; te besede nas opominjajo, da je Marija mati božja, pa tudi naša mati, naša srednica in pomočnica. Vidite, da nikar brez uzroka ne ponavljamo tolikokrat besede angelja Gabriela: Češčena si Marija . . . in pa spet skrivnosti: Angelj Gospodov je Mariji češčenje prinesel . . . Ljubi moji poslušavci! zunaj očenaša ni vam nobena molitvica tako znana, kakor češčena si Marija in angelsko češčenje; ko ste bili še otroci, učile jih so vas dobre skrbljive matere, in vi jih spet učite svoje otroke. Vsaki den nas cerkev trikrat opominja, da angeljsko češčenje obmolimo. Denešnji praznik mi daje prilžnost, da vam razložim: Kaj angeljsko češčenje pomenja; zakaj se zjutraj, opoldne in zvečer moli. — Ó moj ljubi Jezus, ki si v Telesu prečiste device Marije človek postal in med nami prebival, s tvojo gnado nam pristopi, da To visoko skrivnost vredno preišljujemo.

I. d e l.

Adam in Eva sta v paradízu velik greh storila. Bog jima je dal vsega dobrega in le eno samo prepoved, pa šeto sta prelomila in sta Bogu nepokorna bila. Peklenskega duha, ki je iz kače govo-

ril, sta poslušala, njemu verjela in jedla od sadu, ktereга jima je Bog prepovedal jesti. Pravični Bog je moral greh kaznovati, Adam in Eva sta morala iz paradiža, in angelj Kerubim je stal z gorečim mečem pred paradižem in jima je branil nazaj. Naj hujšo kazen je Bog izrekel čez kačo: „Prekleta si med vsemi živalmi zemlje: po svojih prsih se boš plazila in perst jedla vse dni svojega življenja. Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo, med tvojim zarodom in njenim zarodom, ona ti bo glavo sterla, ti pa boš nji peto zalezovala.“ Žalostno je bilo za Adama in Hevo, da sta morala zapustiti prelepi kraj, da so njima minuli srečni dni, in se začeli dni rev in trpljenja, žalostno je bilo za nju vedeti, da sta Boga dobrega očeta tako razžalila.

Pa vendar je Bog njima še vsmiljenje skazal: obljubil je, da bo iz žene rojen tisti, ki bo kači na glavo stopil, to je oblast peklenskega duha razderl. Še le čez 4000 let je prišel obljubljeni odrešenik. Sam hožji Sin je bil ta odrešenik, zatorej apostelj uči: „Tako je Bog ljubil svet, da je svojega edinorojenega sina dal, nas odrešit in zveličat, kar je bilo zgubljenega!“ Edinorojeni Sin božji je hotel človek postati, kakor mi, da bi mogel za nas trpeti in umreti, in s tem poplačati dolg, ki sta naredila prva dva človeka in zbrisati grehe, ki so jih storili vsi ljudje. Alj pred da je prišel božji Sin na svet, bil je poslan angelj Gabriel, svetu to veselo naznanilo naznanjat. Na današnji praznik obhajamo spomin tega srečnega naznanila: spominjajo nas tega oznanila besede angeljskega čiščenja:

1. „Angelj Gospodov je Mariji čiščenje prinesel, ona je spočela od sv. Duha.“ O kako sveto, kako veselo skrivnost je besede v sebi zapopadajo! Božji Sin pride na svet, nas odrešit; naj čistejša devica je izvoljena biti mati po človeški natori; pa nar Svetejši ne more biti spočet in rojen, kakor drugi otroci Adamovi, ampak pri njegovem spočetju se godi spet nov čudež božje vsemogočnosti in ljubezni; z močjo sv. duha je Marija Jezusa spočela. Preljubi! občudujmo in molimo vsemogočnost in ljubezen božjo do nas, ki se razodeva v tej skrivnosti! Tudi vam se pri naša veselo naznanilo, t. j. sv. evangelje, katero se vam bere pri božji službi. Poslušajte, sprejmite radi besedo božjo, kakor je Marija poslušala angeljsko čiščenje. Kakor je Marija Jezusa spočela po človeški natori, nam se pa Jezus v sv. rešnjem Telesu daje z božjo in človeško natoro, toraj očistite svoje serca in pripravite jih, da bote Jezusa vredno sprejeli kakor Marija.

2. „Marija je rekla, glej jas sem dekla Gospodova, z godi se mi po tvoji besedi.“ Kako lepe skrivnosti in resnice nas učijo te besede! Marija je izvoljena mati božja, je povzdignjena in počeščena čez vse druge hčere Evine; alj pred mora še ona svojo voljo dati, ker Bog nobenega ne sili. Marija je spoznala vso čest, ktera jej je bila namenja, vidila je pa v duhu tudi že

bridkosti, ktere so jo čakale kot mater našega odrešenika, videla je sedem mečev, ki so ji bili pripravljene prebosti njeno materno srce; pa vendar se ne obotavlja, ampak reče: Zgodi se meni po tvoji besedi. Tako se tudi mi podajmo volji božji, naj bo nam prijetna, ali ne, recimo kakor Marija, zgodi se meni, o Bog, po tvoji volji — ali tvoja volja naj se zgodi. — Marija reče: „Glej dekla Gospodova sem.“ Angelj božji ji naznanja nar večo čest, kakoršne ni imela in ne bo imela nobena druga Hevinih hčer; oznanuje ji, da bo mati božjega sina, nevesta sv. duha, da bo rodila odrešnika sveta in Zveličarja. Marija ostane ponižna, kakor prej, vsa ponižna se imenuje deklo gospodovo. — Tebe pa ljubi kristjan že vsaka čest in nezasluzena hvala tako napihne, da sam sebe ne poznaš! Posebno ve hčere Hevine učite se ponižnosti od Marije, da ne bote več česti iskale v nečimernih rečeh! Ponižnost je vaša nar večja čest. Tebi o Marija se zahvalimo, da si s svojim privoljenjem postala mati našega odrešenika in naša mati, naša pomočnica.

3. „Beseda je meso postala in je med nami prebivala.“ V Nacaretu se še kaže kraj, kjer je stala Marijna hišica. Sedaj je ondi sezidana kapelica, v nji pa vidiš marmeljnasto plošo, v katero so zapisane besede: „Tukaj je beseda meso potala.“ Nas pa vsako angelsko češčenje spominja teh besed: „Beseda je meso postala.“ Kaj nam te besede povejo? Težko, da bo še v kterih besedah toliko svetih skrivnost zapopadenih, kakor v teh le. Kdo je ta beseda? zakaj je meso postala? Ta beseda je božji Sin, tako se sam imenuje, tako ga imenuje sv. pismo, tako ga imenuje sv. Janez, kedar spričuje od njega: V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta beseda, t. j. pravi Bog, božji Sin, druga oseba božja je meso postala, to se pravi, Božji Sin je postal človek, s tako natoro, kakor jo imamo mi, ki je podveržena revam, terpljenju in smerti. Ves je bil nam enak, le v eni reči ne, to je, grehu ni bil podveržen, kakor mi. Človek je postal, pa ni bil sin pregrešnega Adama, kakor mi, ampak Sin je bil prečiste device, ki je spočela od sv. Duha. In zakaj je Beseda meso postala in med nami prebivala? Božji Sin je človek postal in je med nami prebival,

a) da bi nas učil Boga prav spoznati in spodobno živeti,

b) da bi za nas trpel in umrl, nas odrešiti in zveličati. Priklonimo se in pripognimo svoje kolena pred to skrivnostjo, ki je nar viša, za nas nar srečnejša in nar veselejša. Spomnite se lj. kristjani! pri vsakem angelskem češčenju visocih skrivnost, ki jih izgovarjate, nikar ne molite angelskega češčenja raztreseno, in nepremišljeno, da ne žalite Boga in Marije, ktere s to molitvijo počestujemo. —

Ker sem vam že razložil pomen te molitve, najte da vam še razložim, zakaj o jutru, o poldne in o mraku angelsko češčenje zvoni in kaj nas to uči?

II. d e l.

400 let je že, od kar se po celem keršanskem svetu 3 krat vsak den angeljsko češčenje zvoni. Začeli so že davno pred zvečer Ave Marijo zvoniti, poznej pa se je začelo tudi zjutrej in opoldne zvoniti; zakaj ti časi so nar svetejši in vsakega človeka k molitvi posebno opominjajo. — Zvečer je Jezus šel na oljsko goro in je začel svoje trpljenje; zvečer je mrtev na križu visel. Zjutrej pred sončnim vzhodom je Jezus častitljivo od mrtvih vstal. O poldne je Jezus častitljivo v nebesa šel. Večerno zvonjenje spominja nas kristusovega trpljenja in smrti; juteršnje nas spominja kristusovega vstajenja; opoldnešnje pa kristusovega vnebohoda. Tako nas katoljska cerkev vsaki den trikrat spominja nar večih skrivnost, kristusovega trpljenja, vstajenja in vnebohoda. Zvečer se pa še za verne duše zvoni, zato, ker se kat. cerkev vbogih dušic veselej rada spominja in za nje moli. Kaj se pa mi učimo iz tega trikratnega zvonjenja?

a) Kedar se zjutrej prebudite in slišite juternico zvoniti, sklenite roke in molite angeljsko češčenje. Spomnite se, da je Jezus Kristus zjutrej od mrtvih vstal. V grob so bili njegovo truplo položili, pred grob kamen zavalili, Jezusovi sovražniki so še grob zapčatili in z vojaki zavarovali. Jezus je pa vendar le svojo močjo kamen odovalil, smrt in hudiča premagal, in častitljivo iz groba šel. Ljubi kristjan! veš, kaj moraš misliti, ko si odmolil angeljsko češčenje? Misli si tole; tudi jas moram vstati k delu in trudu, pa tudi k novemu veselju. Vse svoje delo, ves trud daruj Bogu; delaj, ker je volja božja, da se trudiš in delaš. Jezus je vstal iz groba; — ti pa moraš vstati iz groba svojih pregeh. Kako dolgo te že grehi deržijo v grobu! Pretergaj grešne vezi, prederi vse overe, ki se tvojemu poboljšanju zoperstavljajo — posebno sedaj o velikonočnem času, — in vesel boš in častit pred Bogom in vsemi angelji. —

Kakor je minula noč in se den približuje, mora minuti tudi nočna temota v tvoji duši in lep, jasen den mora ti postati v gnadi božji.

b) Kedar o poldne angeljsko češčenje zvoni, odloži delo, glavo odkrij, skleni roke in moli angeljsko češčenje. Ko si pa odmolil, spomni se še Jezusa, ki je o poldne častitljivo v nebesa šel, apostoli in učenci so pa dolgo gledali za njim proti nebesom. — Tudi naše oči morajo biti obrnjene k nebesom, — tudi mi se moramo potruditi, da pridemo tje, kjer Kristus na desnici božji sedi. Roke naj so pri delu, srca pa morajo biti pri Bogu, tako bo naše delo požegnano in Bogu dopadljivo. Kaj vam pomaga, če se ves den trudite in trpite, in za ta svet še toliko dobite, za nebesa pa nič? — Skrbite, tako nas opominja Jezus, da si nabirate zaklade, ki jih molji ne snedó, in tatje ne vkradejo. — Lepa molitev je

angeljsko češčenje temu, ki jo zvesto in pobožno moli; alj koliko je kristjanov, ki se sramujejo očitno angeljskočeščenje moliti! koliko jih je, ki si ne prizadevajo toliko truda, da bi klobuk ali kapo vzeli raz glave; koliko več jih je še, ki angeljsko češčenje molijo, alj tako, da Boga le še bolj žalijo. To je pa krivo, da se toliko greha stori, toliko kletve pri delu, toliko krivic, toliko obrekovanja v pogovorih. Veliko grehov bi se lahko odvrnilo, ko bi vsaki kristjan s pobožnostjo molil angeljsko češčenje.

c) Še zvečer o mraku zvoní angeljsko češčenje in nas spominja kristusovega trpljenja in njegove smrti. Vi pa lj. kr. tudi zvečer roke sklenite in molite angeljsko češčenje. Ko ste ga že pobožno odmolili, spomnite se še: o tem času se je začelo Jezusovo trpljenje, do večera je Jezus mrtev na križu visel — in to vse, zavolj mojih grehov. — Tudi jas hočem trpeti za svoje grehe; tudi jas hočem odvrneti grehu, — in posebno to noč hočem se vsakega greha varovati in v miru božjem spati: ko pa spati ne morem, hočem kristusovo trpljenje premišljevatí. — Ko bi se kristjan spomnil teh in enakih misel, kedar sliši zvečer angeljsko češčenje zvoniti, kako lepo bi njemu minula noč, kako lahko bi se ovaroval greha! Toda le malokteremu pride na misel kristusovo trpljenje, zato se pa toliko ponočnih grehov zgodi. — Zvečer se še spomnite vernih duš in molite za nje, — spominjajte se pa tudi vsaki večer, da bo tudi za nas prišel mrak in večer, da ne bomo mogli več delati, ampak prejeli bomo po zasluženji ali večno trpljenje v peklu ali večno veselje v nebesih, ali pa bomo z vboгими dušicami v vicah čakali rešenja.

S k l e p.

Razložil sem vam besede angeljskega češčenja; vidili smo v njih okrite tako visoke skrivnosti, da jih le moliti moremo. Razložil sem vam pa tudi, zakaj se trikrat na den zvoní angeljsko češčenje, in kaj nas vse to uči. Kedar koli zaslišite Ave marijo zvoniti, spomnite se, da je Jezus, božji Sin, iz ljubezni do naš človek postal; to je za nas nar večja dobrota; bodimo Bogu za to hvaležni. Kedar juternico zvoní, recite: Zjutrej je Jezus od mrtvih vstal; tudi jas hočem vstati k spodobnemu življenju — in bom enkrat zbujen k večnemu življenju. O poldne recite: Jezus je o poldne v nebesa šel, tudi jes hočem se potruditi za nebesa. Zvečer pa recite: Jezus je trpel za moje grehe; tudi jas hočem rajši trpeti, kakor grešiti. Kedar slišite za verné duše zvoniti, molite za nje in mislite; Sedaj jas za verne duše molim; v nekterih letih ali dnéh bodo drugi za me molili. Leto vas še prosim, da take lepe molitve, kakor je angeljsko češčenje, ne zaničujete, ampak jo vselej radi in pobožno molite. Tako čestite Boga in Marijo, prečisto devico, našo ljubo matér in pomočnico. Amen.

Postne pridige : Tri križi na Golgati.

„Tako umerje grešnik!“

(Kako grešnik v trdovratnost zajde, in kako se je pred njo varovati; gov. M. T.)

„Eden razbojnikov pa, ktera sta visela, ga je preklinjal.“ Luk. 23. 39.

(K o n e c.)

4. Moli rad in prejemlji pogostoma sv. zakramente. Naš Gospod in zveličar sam pravi: „Molite, da v skušnjavo ne padete.“ Res slabotni smo in radi omahujemo, pa prosimo radi nebeškega Očeta, naj naše slabe moči podpira, saj pravi, da ne pusti nobenega skušati čez njegove zmožnosti. „Ja! le pridno in zvesto molimo in poterjevala se bode nad nami beseda božja: „Vsak, kdor prosi, dobi, — kdor išče, najde in kdor terka, temu se odpre.“ Clovek, ki je prijatelj pogoste molitve, nikoli ne more biti prijatelj greha in hudobije, tem menj pa zaterdi svojega serca, da bi v grehu in hudobiji terdovratno ostal.

Kar pa molitev ne zda in ne premore, to pridobijo in premorejo ssv. zakramenti, ako jih kristjan pogostoma in vredno prejemlje. Sv. Bernard pravi: „Presveto rešnje Telo je studenec vse milosti in čednosti, in po vsej pravici veljajo o njem besede sv. pisma v starem zakonu: V meni je vsaka gnada življenja in resnice, v meni je zaupanje življenja in čednosti.“ Saj pa tudi Jezus sam pravi: „Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jas v njem, ta rodi obilno sadu — ta ima večno življenje.“ Zatorej, preljubi moj! ako se hočeš varovati greha in terdovratnosti: moli rad in hodi večkrat pobožno k sv. mizi! —

Sklep.

Danes osem dni sem vam kazal, kako nesrečen da je terdovratni grešnik na smertni postelji, — kako nesrečen da je tam v neskončni večnosti. Danes ste slišali, kako človek zabrede v terdovratnost tako globoko, da gre terdovraten in nespokorjen v večnost pred božji stol. Najpred greši človek bojé in trepetaje, potem že bolj hladnokervno, sčasoma nesramno in prederzno, slednjič se pogrezne v terdovratnost in stopi terdovaten na uni svet. Slišali ste pa tudi, kako da se more človek te strašne, te naj večje nesreče varovati: Ne imej nobenega greha za lahkega in majhnega, — imej povsod in vselej svojega Boga pred očmi, — vari se skerbno slabe tovaršije, — moli rad in prejemlji pogostoma presv. zakramente!

Učil in klical sem, preljubi kristjani! pa ali nisem učil in klical le zastonj? Ali bojo moje besede donašale kaj dobrega sadu? Bog, usmiljeni Oče nebeški! pomagaj, da vsi grešniki, za ktere je tvoj ljubeznivi Sin Jezus Kristus tudi svojo presveto kri pretil, zbudijo se in vstanejo iz svojega grešnega spanja. Dodeli nam milost in srečo, da nobeden iz med nas ne umerje nesrečne smerti terdovratnega grešnika! Amen.

III. Postna Pridiga.

2. Tako umrje spokornik!

„Resnično ti povem, danes boš z meno v raji.“ Luk. 23, 43.

V v o d.

Do sedaj smo premišljevali v dveh pridigah veliko pomenljivi napis na križi levega razbojnika, iz kterega smo se učili, kako strašna da je smrt trdovratnega grešnika, kako da se v trdovratnost zajde; kako pa tudi pred njo zavaruje. Danes pa pride vrsta na ravno tako imenitne besede, ki jih beremo na križi desnega razbojnika, in se glasé: „Tako umerje spokornik!“ Pa — iz resnične ljubezni do vas, ter iz strahu in skrbi za zveličanje vaših duš se od nesrečnega nespornika na križi ne morem drugače posloviti, razun da vam še eukrat zakličem: Poglejte, ljube duše, tako umrje grešnik! Plačilo greha je večna smrt, večno pogubljenje. Zato se bojite greha kot največega zlega na svetu, ki človeka že v tem življenji, gotovo pa na zadnjo uro in po smrti čez vse nesrečnega stori. — S svetim strahom napoljeni in s terdnim sklepom v srcu, grehu za vselej slovo dati, obrnemo se toraj k drugemu razbojniku, ki na desni strani Zveličarjevi umira. Tudi ta je v hudodelstvih živel, je s krivičnim blagom in celo s krvijo svojega bližnjega svoje roke omadeževal, tudi ta je bil ropar in ubijavec. Zato ga je posvetna pravica v sramotno smrt na križi obsodila. Umreti mu je bilo kot grešniku in hudodelniku, ter na večno pogubljenemu biti. — Pa o nezmerna dobrotljivost in usmiljenost Božja! tega ne; umerl je kot spokornik in pomilostenec, prištet bil med zveličane v nebesih. „Resnično, ti povem, danes boš z meno v raji!“ rekel mu je tisti, ki mu je vsa oblast zročena v nebesih in na zemlji. Ako bi bil svojemu tovaršu enako še na križi trdovraten grešnik ostal, nesrečen bi bil v smrti in po smrti. Za tega del danes rečem: Spokornik umrje, in je

1. srečen ob smrti, in 2. srečen po smrti.

Križani Zveličar! čudne so pota, po kterih zgubljenih ovčic iščeš. Daj toraj mojim besedam svojo moč, da tiste, za ktere so bile morebiti moje zadnje resnice ostrogi zastonj, vsaj moje današnje govorjenje, polno milosti in ljubezni, k spokornim mislim pripelje!

I. del.

Smrt — kakostrašna misel! Ona zabaja v kože revnih, kakor v poslopja bogatih; plazi se okoli miz lakote in stradanja, kakor okoli gostov, sitih sladkega vina in okusnih jedí; ona kosi mlade cvetlice, kakor s korenine ruje stare hraste. Smrt — kaka grozna in nikoli sita davivka! ona meče kosti kraljeve k beračevim, meša telesne ostanke dubovna s pepelom vojnika in kosti pobožnega med kosti grešnika. Ali vendar za vse brez razločka misel na smrt ni tako strašna; zakaj „draga v očeh Gospodovih je smrt pravičnega,“ pravi sv. pismo. Take smrti umrje pa tudi pravi spokornik, ker je po pokori sopet med številu pravičnih sprejet. Zato stopite danes z meno k smrtni postelji spokornika, in prepričali se bote, da je srečen ob smrti, kjer povsod mir in tolažbo nabaja. Ta mir in tolažba dohajata mu

a) iz upokojene vesti. Sicer so bolečine njegove bolezní velike, trpljenje je hudo; ali utrjen je v veri, da tam gori nad zvezdami prebiva tisti dobri Oče, ki sicer svoje otroke skozi ognjeno peč trpljenja vodi, a le zato, da jih očiščuje. S sv. Augustinom toraj poln veselja kliče: „Gospod, tukaj reži, tukaj žgi, tukaj peči; le tam v večnosti prizanesi!“ Res, ako se spomni, kolikrat se je dal od sile svojih strast premagati, kako deleč se je od pota čednosti in pravičnosti zgubil, in kako da je dragi čas malo-pridno potratil; res, da mu pri tem spominu sree krvaví, in marsiktera spokorna solza se mu za tega del na tihem iz oči utrne. Ali kedar se zraven domisli, da tako hudoben ni vseskozi ostal, da se je že za časa iz te dušne omotice predramil in tako večnemu pogubljenju ubežal; o tu občuti tisto sladko veselje, tisto zveličavno zamaknjenje, ki ga imajo angelji v nebesih nad grešnikom, ki se spokori. Tako se sicer spokornik tudi na smrtni postelji svojih grehov spominja; a ne da bi obupal, temuč se v zaupanji potrdil, ter hvalil usmiljenost in ljubezen Božjo. — Kakor pa spokornik na smrtni postelji sam v sebi tolažbo in zaupanje najde, ravno tako

b) jo drugič dobiva pri svetu. — Pač vidi pred svojimi očmi premoženje, bogastvo in veselje tega sveta; ali ločitev od vsega tega ga nikakor težko ne stane; lahko se od njih posloví, ker je svoje srce že poprej od njih odtrgal, ker prepričal se je, da je vse na svetu le senca, le sanje, le nečimurnost čez nečimurnost. Premoženje tega sveta ima zanj na zadnjo uro še to posebno veselje, ker se spomni, da si je ž njim veliko tistih prijatelov nabral, ki ga bodo pred sodnji stol Gospodov spremili, in mu ondi milostno sodbo sprosili. — „Mi se na tem svetu, pravi sv. Avguštin, vozimo čez morje, kjer se viharjev in valov ne manjka, kjer

mnogotere skušnjave tega sveta naš čoln napadajo in kjer nam vsaki dan nove nevarnosti in novi sovražniki s poginom žugajo.“ Ako se toraj umirajoči spokornik na ta viharni, od valov skušnjav in nevarnost smetrtje metani svet ozre, ali ni njegovo srce v morje veselja stopljeno, ako pomišlja: Vse te nevarnosti grešiti in Boga žaliti bodo kmali kmali prestane; gori pa je ni nikake nevarnosti, ni ga nikakoršnega boja za čednost več, tam gori nad zvezdami pri Očetu je kraj zavetja in pokoja. — Eno bi morebiti utegnilo umirajočega spokornika vendar le z žalostjo napolnovati; zakaj morda je zakonski mož, — oče, — brat — prijatelj. Veliko let so srečno skupaj živeli; bili so ena duša in eno srce, ena ljubezen. Zdaj pa naj bi se od njih ločil, svoje ljubčike same in nepreskrbljene zapustil — o Bog ve, kako se jim bo godilo? na kakšne pota bodo zašli? kako bo ž njih nedolžnostjo? Ta spomin ga mora pač do solz giniti! Ali kmali si jih obriše, ko se spomni besed Kristusovih: „Sopet vas bom videl, in vaše srce se bo veselilo, in vaše ga veselja vam ne bo nihče odvzel.“ Spomni se Boga v nebesih, ki se očeta zapuščenih udov in sirot imenuje. Toraj ta spomin: Nebeški Oče sam jih bo vodil in vižal, on bo na svetu zanje skrbel, bolje, kakor jaz; po smrti pa se bomo pri njem vsi sopet videli, vsi se sopet skup našli — in tako na vekomej skupaj ostali, o ta spomin, pravim, je mu najslajša tolažba v tisti grenki uri, ko zadnjikrat svoji ženi, svojim bratom ali prijateljem z desno v desno sega, ali svoje otroke in vnuke ž njo poslednikrat blagoslovlja.

Desni razbojnik na križi obrnil se je k Jezusu, rekoč: „Gospod, spomni se me, kedar prideš v svoje kraljestvo!“ — In zaslišal je od njega tolaživne besede: „Resnično, ti povem, danes boš z meno v raji!“ Tako se tudi spokornik v svoji bolezn obrne

c) k sveti cerkvi, in tudi on najde v zakladu Kristusovega zasluženja preobilno tolažbo. — Poln ljubezni in gorečnosti za zveličanje njegove duše pride k njegovi smrtni postelji Božji namestnik, zasliši še enkrat skesano in ponižno obtožbo njegovih grehov, zarad katerih z Davidom zdihuje: „Ne pomni, o Gospod, grehov moje mladosti!“ ter prejme z vso pobožnostjo zadnjo sv. popotnico in z vso vdanostjo v voljo nebeškega Očeta maziljenje s poslednjim sv. oljem, ter tako utolažen s starim Simeonom kliče: „Sedaj, o Gospod, spusti svojega hlapca po svoji besedi v miru!“ — In ko pride enkrat po dolgih in trudapolnih dnevih tista resnobna ura, ko mu je minljivi svet za vselej zapustiti, in se kot popotniku preseliti od tod v nepoznano deželo rajnih, tu mu zaupljivo duhoven v slovo govori besede: „Loči se od tod, krščanska duša! in počivaj od svojega trpljenja. Pojdi v hišo Očetovo! Pridruži se svatovščini nebeškega Jagnjeta! Veseli in

raduj se tam v večnem miru z vsemi angeli in svetniki Božjimi, dokler še mi enkrat priromamo na dom svojega očeta in ondi na večno združeni ostanemo!¹⁴

Tu, ljubi moji! mi zastaja beseda, da ne vem drugega reči, razun: „Glejte, tako umrje spokornik!“ Kamorkoli se obrne, tolažbo nahaja v sebi, tolažbo pri svetu, tolažbo pri sv. cerkvi. Zato pravim, da je spokornik srečen ob smrti. Spokornik je pa tudi

II. del.

srečen po smrti. — Je spokornik tako svoj tek dokončal, so se njegove trudne oči zaprle in je za vselej biti nehalo njegovo potrto srce ter je telesnih vezi rešena njegova duša; o ljubi moji! cele trume angelov in svetnikov jej pridejo naproti in jo s premagovavskimi veselici mljeljejo pred sodnika; in tu

1. blagor spokorniku zavoljo milostne sodbe. Sv. Janez v skr. razodenji pravi: „Blagor mrtvim, kateri v Gospodu umrjejo, ker njih dela gredo za njimi!“ Kakor grehi mladosti, tako gredo toraj tudi dobre in spokorne dela za spreobrnjencem na vago Gospodovo. In Gospod mu pravi: Poglej, moj Sin! ti si sicer delež svojega premoženja zapravlil; pa za voljo resničnih solz tvoje pokore sprejel sem te sopet za svojega otroka; zgubljen si bil, pa si se dal najti, mrtev in si sopet oživel. Zato pridi, in poseđi kraljestvo, tebi in vsem izvoljenim pripravljeno od začetka sveta! — In Kristus, ki je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega, tisti dobri pastir, ki zavoljo ene same ovce, da jo najde, vseh družih 99 popusti, mu pravi: Poglej, ljuba ovca bila si zgubljena; pa ker si poslušala moj glas, in se k meni vrnila, zadel sem te sopet na svoje rame in te nesel k svoji čedi. Pridi tedaj, da te popeljem na zelene pašnike nebeškega Sijona in te napajam pri studenčinah žive vode! — Marija, kraljica nebeška, vsi angeli in svetniki pristopijo, in pravijo: Ti si tista srečna duša, ki si nam večje veselje napravila, kakor 99 pravičnih, ki pokore ne potrebujejo! — Zlasti pa za spokornika na pravici Božji prosi množica tistih svetnikov, ki so sami po trjnevem potu pokore v zveličanje dospeli. Zanj govori pobožni David, ki je noč in dan s solzami močil svojo posteljo in s pepelom potresal svojo glavo. Zanj prosi sv. Dizma, ktereга je pokora s križa naravnost v raj povzdignila. Zanj prosi sv. Peter, ki je čas Svojega življenja svojo nezvestobo do Kristusa z britkimi solzami objokoval. Zanj besedi sv. Marija Mag., ki je za voljo svojih grehov v solzah tonila pred Kristusovimi nogami; sv. Marjeta Kortonska, ki je za voljo razujzdanost svoje mladosti celih 23 let v najostrejši pokori živela; ti in še na tisoče družih prosijo spokorniku milostne sodbe. Njegova lastna pokora pa, združena z zasluženjem Kristusovim in s priprošnjami angelov in svetnikov, na vagi Božje pravice potegne na dobro, ter spokornik zasliši vesele besede: Prav ti, dobri hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom nad veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda!“ — Srečen,

tavžentkrat srečen toraj spokornik, ki ga tako milostna sodba zadene! Blagor mu pa tudi

b) za voljo plačila, blagor za voljo veselja ki mu je v nebesih pripravljeno. Noben človeški, ja angeljski jezik ga ne more izreči, nobeno pero ne popisati veselja nebeškega; zakaj „nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, in v nobenega človeka srce ni prišlo, česar je Bog tem pripravil, ki ga ljubijo.“ In to nepopisljivo in nepopovedljivo veselje bo tudi spokornik vžival. Pred vsem drugim bo

α) prebivavec nebeški. Kako, postavim, se veseli sin na ptujem, kedar mu bode dano, domu se vrniti in sopet videti svojega očeta! Koliko veselje za zvestega podložnika in deželana, kedar svojega gospoda, svojega kralja zamore videti! Po tem prevdarite, kakošno veselje zamore še le spokornika v nebesih sprehajati, ker bo iz ptuje dežele prišedši Svojega najboljšega očeta, Svojega najvišjega Gospoda in kralja vseh kraljev z obličja v obličje gledal in vžival! Zakaj „Boga le četrť ure videti, je veliko večja sreča, kakor tisoč let kralj sveta biti,“ pravi sv. Avguštín. Zato zdihuje sv. Bernard: „O sladko nebeško mesto, o varno prebivališče, o ljuba domovina, ki ima vse; karkoli oveseluje! O ljudstvo brez godrnjanja, o srečni prebivavci, kjer ga ni ne revnega, ne potrebnega! Le en jezik vlada tam v vsem, jezik brezkončne radosti, in le en občutek, občutek večne ljubezni;“ — zakaj vera se spremeni v gledanje in upanje postane vžitek, le ljubezen vekomaj ljubezen ostane. O koliko plačilo, koliko veselje za spokornika! Kot prebivavec nebeški bo

β spokornik neskončno srečen. „Človeško življenje je vedna vojska,“ pravi sv. pismo. To skuša vsak, naj bolj pa spokornik, ako hoče vse sovražnike svoje duše, meso, svet in hudiča, premagati. Ali tam gori nad zvezdami v nebeškem Jeruzalemu ni nikakoršnih sovražnikov več; spokornik je svoje boje zvojskoval, svoj tek srečno dokončal, in tako prejel nevenljivo krono čestite zmage.

Zemlja je kraj trpljenja, je dolina solz. Trpljenje je v kraljevih palačah, trpljenje pod slamnatimi kočami; bolezní, revščina povzdigujejo svojo kraljevo palico čez vesoljni svet, in smert je gospa in posestnica vseh. Tam gori pa ga ni niti žalovanja, niti vpitja, niti bolezní, niti smrti. Vse poprejšnje je minulo, in vse je novo. „Gori nad oblaki, zdihuje sv. Avguštín, je veselje brez žalosti, počitek brez dela, zdravje brez bolezní; tam je dežela, v kateri se mladost nikoli ne postara, lepota nikdar ne vene, življenje nikoli ne konča, ljubezen nikoli ne ugasne.“ Vsa ta neskončna sreča nebeščanov čaka spokornika. To srečo pa poslednjič še to nad vse povzdiguje, ker bo

γ) brez konca in kraja, ker bo vekomaj trpela. Prava sreča, kakor pravo veselje le v tem zamore obstati, da ima stanovitnost; vse pa, kar je spremenu podvrženo, našega srca nikakor ne na-

— "Zakaj pa ne ljubijo svojega vesolja v ljubi ljubavi in ljubi bazi

situje. Ali, če govorimo od posvetne sreče, od posvetnega veselja, kako prazno je pač vse to govorjenje! Zraven zibeli posvetnega veselja je že postavljen mrtvaški oder z zelenim rožmarinom ovenčan. Kaj pomaga človeku veselje, ki ga jutri zagrebejo? Kaj žlahni kameni, ki jutri zginejo? Kaj prijatelj prijatlu, ali mati do-jencu, ako jutri na mrtvaškem odru leži? Kjer koli je toraj strah, da zamoremo to stvar, ki jo ljubimo, danes ali jutri zgubiti, ondi ni za naše srce pravega in stanovitnega veselja. Le v nebesih je zveličanje brez konca, le ondi veselje skozi vso večnost; le nebesa so dom prave stanovitne sreče. Tisoč in tisoč let gre memo, ali veselje zveličanega spokornika se je še le začelo; milijon in milijon stotletij zasučé se v prostorih neskončne večnosti, pa večer vseh teh je še vedno zgodnje jutro, prava zarja na obnebbi večnega veselja. Zato pravi v bukvah modrosti: „Pobožni bodo vekomaj živeli,“ (5.) in kraljevi psalmopevec David poje: „V večnem spominu bode pravični“ (ps. 111.). Tako tedaj spokornik ne bo nikdar umrl, temuč bo vekomaj živel, vekomaj Boga gledal; vekomaj z angeli in svetniki prebival; vekomaj srečo in zveličanji vžival!

S k l e p.

Tako tedaj, ljubi moji! umrje pravi spokornik. Srečni, tav-
zentkrat srečni Dizma! Zakaj akoravno na križi razpet v neizrek-
ljivih bolečinah umiraš, vendar Kristusove besede: „Resnično ti
povem, danes boš z meno v raji!“ ga srečnega delajo ob smrti,
čez vse srečnega po smrti.

Zato, dragi kristjani: še enkrat se ozrimo nanj, in zapišimo
si globoko v svoje srce besede, ki jih na njegovem križi beremo:
Tako umrje spokornik! On umrje, in je srečen ob smrti, srečen po
smrti.

Križani Zveličar! ako smem v imenu svojih poslušavcev k
nogam tvojega križa pasti, ako smem svoje roke, s kterimi te sleherni
dan tvojemu nebeškemu Očetu pri sv. maši darujem, povzdigniti,
prosim te tega edinega: Daj še nam vsem enkrat tako zveličansko
umreti; dodeli še nam vsem, da bomo srečni ob smrti, večno srečni
po smrti! Amen.

IV. postna pridiga.

„Tako umrje spokornik!“

„Drugi (razbojnikov) pa je odgovoril, in ga je svaril, rekoč: Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si ravno v tistem obsojenji? In midva sicer po pravici, zakaj po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudega storil.“ Luk. 23, 40 41,

V v o d.

Vstalo je l. 1835 v mestu Tonking v Aziji hudo preganjanje kristjanov. Troja ajdov, tako piše nek pobožni misijonar, bližala se je naši mali vasi. Zarad te nevarnosti skopal sem si globoko jamo v zemljo, ker mislil sem si, da bom vsaj tu pod zemljo, v stanovališči mrtvih, morebiti našel mir, ki ga med živimi zastonj iščem. In res, ko se je poveljnik te trope bližal, spustivši se v to jamo sem zginil. V jami pa kako lepo sem lahko smert in nečimurnosti življenja premišljal! „Življenje, rekel sem sam pri sebi, pač ni nič drugega, kakor memogredoča senca; vse sanje od sreče zvenejo, kakor perje na drevju ali cvetlice na polji. Danes ležim stegnjen in še živ v tem grobu; jutri pa bom morebiti umrl, da me bodo mrtvega vanj položili. Toraj je pač res, da je le majhen prostorček med zibeljo in grobom. In ti ošabni svet, kaj si? Peščena puščava, kjer v naglici vsak svoj šotor postavi; veliko pokopališče, kjer se od vseh strani žalosten jok in stok razlega. Le ti, o smrt, edina si vredna našega zaželenja! Bedaki in grešniki se tresejo pred tebo; prijatli Gospodovi pa so srečni, kedar počivajo v tvojem naročji, ker njih dobre dela gredo za njimi; kakor veseli ženjci po bogati žetvi počivajo vseskozi od svojega truda; zato blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo!“ — Tako je mislil, tako pisal od smrti pobožni misijonar, ki je kmali potem kot marternik svoje življenje sklenil.

Ravno tako blaga, tako vesela, kakor smo pred tednom slišali, je smrt resničnega spokornika. Kamorkoli se obrne, povsod nabaja tolažbo ob svoji smrtni uri. In kedar minejo dnevi dela in pokore ter se oglasi zvonček, ki ga spremlja v večni mir in pokoj, blagor spokorniku po smrti! Dnevi neskončnega veselja se pričnejo in ne bodo nikdar minuli.

Ljubi moji! kdo iz med nas si ne želi srečen biti ob svoji smrti, srečen po smrti? Kdo si ne vošči čez vse srečne spokornikove smrti? — Vsem v tolažbo in v poduk toraj danes rečem:

1. Vsak iz med nas zamore srečne smrti spokornikove umreti; da se bo pa to zgodilo,

2. kaj nam je storiti?

Ljubi naš Zveličar! znano ti je, da smo vsi grešniki, in da tako le po potu pokore zamoremo v nebesa priti. Blagoslovi toraj moj današnji ogovor, da bo tebi v čast in našim dušam v zveličanje!

Razlaga.

Nobena resnica ni v sv. pismu tolikrat in tako očitno zaznamovana, kakor ta, da Bog hoče, naj bi se vsi zveličali. „Kakor resnično jaz živim, pravi Gospod: Nočem smrti hudobnega, temuč da se hudobni vrne s svojega pota in živi.“ (Eceh. 33, 11.) Zato jaz pravim: Vsak iz med nas zamore kot spokornik srečno umreti, zato ker tudi naj večji grešnik lahko odpuščenje svojih grehov zadobi, iz grešnika lahko resničen spokornik postane. Od te vesele resnice nas prepriča Jezusov nauk in njegov izgled.

a) Razun družih nauk v sv. pismu, ki nas odpuščenja vsakterega greha zagotovljajo, se hočemo le nekoliko pri znani priliki od zgubljenega sinu pomuditi. Kristus govori v tej priliki od očeta, ki je imel dva sina, ki si nista bila ne v letih, ne v življenji enaka. Mlajši bil je po zgledu naše mladosti ves lakomisen, zapravljiv in razujzdan dobrovoljec. Zato tirja od očeta, da naj mu da del njegovega premoženja, ki ga zadene.

S tem se poda v daljno, ptujo deželo. Ondi popolnoma sam sebi prepuščen, in kakor si je že zdavnej želel, sam svoj gospod, vda se vsem nesramnostim in razbrzdanostim življenja, ter z vlačugaricami in s pregrešnimi tovarši vse svoje premoženje zapravi. Tako bil je vsled lakote, ki je v deželi vstala, primoran, da je pri nekem mestnjanu na njegovi pristavi svinje pasel, in se mu je tako hudo godilo, da si je želel svoj trebuh napolniti z luščinami, ktere so svinje jedle; pa nihče mu jih ni dal. Sedaj še le se mu oči odprejo, da svojo nespamet spozna in pravi: „Koliko najemnikov v hiši mojega očeta ima obilno kruha; jaz pa tukaj lakote poginjам! Vzdignil se bom, ter pojdem k svojemu očetu, in mu porečem: Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe! Več nisem vreden tvoj

sin imenovan biti; stori me kakor enega svojih najemnikov.“ — Ali ga bo pa mar oče sedaj sprejel, ker ga je poprej s svojo grdo nehvaležnostjo, in sedaj z zapravljanjem in nesramnostmi tako britko razžalil? Pa — komaj ga oče vidi od déleč priti, se mu že miho stori pri srcu, in še pričakati ne utegne, da bi sin do njega prišel, marveč oče njemu leti naproti, ter ga sprejme z odprtima rokama. In ko sin prednj na kolena pade in spozna: „Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; več nisem vreden tvoj sin imenovan biti; stori me kakor enega svojih najemnikov!“ — se ga oče oklene okoli vratu in ga srčno poljubi. Komaj ga v hišo pripelje, brž ukaže hlapcem, naj ga v najbolje oblačilo oblečejo, mu dajo prstan (kot znamenje novega posinovljenja) na roko in čevlje na noge, ter pripeljejo pitano tele in ga zakoljejo, in napravijo vsem sosedom in prijatlom veselo gostijo.

Kaj ne, ljubi moji! ne le čuditi, ampak strmeti nam je nad to dobroto, nad tem usmiljenjem očetovim. Ali vse to je še komaj senca proti usmiljenju tistega, ki nam ga je hotel Zveličar v tej podobi pokazati. Zatorej, veséli se, grešna duša! ker tudi ti smeš od nebeskega Očeta milost in odpuščenje upati. Povzdigni h križu svoje oči! Kaj ti pravi njegova nagnjena glava, njegove proti nam razpete roke, njegova odprta stran, ter njegove prebodene roke in noge? Poslušaj zakaj ti sam govori: „Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu, da, kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ (Jau. 3, 16.) — Kakor je pa Kristus odpuščenje grehov s svojimi nauki nam zagotovil, ravno to nam je

b) S svojim gledom potrdil. V vsem evangeliji nam ni ne od enega grešnika znano, ki bi ne bil od Kristusa odpuščenja svojih grehov zadobil, da se mu je le z resnično skesanim srcem približal. Tako nam sv. Janez (8.) pripoveduje od neke zakonske žene, ki je svojemu možu sveto obljubljeno zakonsko zvestobe prelomila. To so farizeji ravno v prešestvu zasačili, in jo prednj pripeljali, skušaje ga, če jo bo tudi on, kakor Mojzesova postava, v smrt s kamnjem obsodil. Ali Jezus, vیدهvši njeno potrto srce, jo reši pred to grozovitno smrtjo, jej odpusti njene grehe in jej reče: „Pojdi in nikar več ne greši!“ — Sv. Lukež (7.) nam zopet pripoveduje od očitne nesramnice in velike grešnice Marije Magdalene. Ali komaj te svoje pregrehe pri Jezusovih nogah z britkimi solzami objokuje, reče Petru: „Veliko grehov jej je odpuščenih, ker je veliko ljubila“; njej pa je rekel: „Odpuščeni so ti grehi. Tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru!“ — Ravno tako bili so cestninarji (colnarji) v tistem času krivični ljudje, ki so le na to gledali, da so po golju-fjahn in po krivicah obogateli. Zato so jih vsi sovražili in vsak se je njih družbe izogibal. Jezus nasproti, naj bi jih pridobil in

poboljšal, se je ž njimi veliko pečal, je, kakor vemo od Čabeja, celo v njih hiše zahajal, se k njim v gostje vabil, ž njimi jedel in pil, akoravno so se farizeji nad tem močno spodtikali, ga požrešnika in pijanca, ter prijatla grešnikov imenovali; ja iz med njih števila si je sv. Matevža celo za oznanovavca sv. evangelija, za svojega aposteljna izvolil. (Luk. 15. Mat. 9.)

Veliko tacih izgledov, ki nam spričujejo, da sleherni grešnik pri Bogu lahko odpuščanje zadobi, bi vam še zamogel povedati. Pa čemu to? Saj nam ravno desni razbojnik na Kalvariji to tolažljivo resnico najlepše spričuje. Zakaj, ako bi bil kdaj kateri grešnik imel vzrok nad Božjim usmiljenjem obupati, gotovo bi ga bil imel ta Dizma, ker bil je ropar, morivec in tolovaj. In ta glasoviti hudodelnik visi sedaj na križi, in le nekatere četrti ure so mu še odločene živeti. Ali v teh malo trenutkih doseže odpuščenje svojih grehov, ker postane spokornik, ter umrje kot večno zveličani, in še tisti dan je z Zveličarjem v raji.

Tako toraj Jezusovi nauki in njegovi izgledi spričujejo veselo in tolažljivo resnico, da tudi iz med nas vsak zamore pravi spokornik biti in srečno umreti. — Vendar da se to zgodi, nastane

2. vprašanje: Kaj pa nam je k temu storiti?

Kakor nam je Dizma na križi izgled, da zamore vsak odpuščenje svojih grehov zadobiti, tako nam sopet on daje nauk, kaj nam je storiti. Nad Dizmom na križi vidimo vse drugačne misli, vse drugo, ja popolnoma obnovljeno in spremenjeno srce memo poprej.

Gotovo velike in grozovitne hudobije moral je poprej doprinašati, da so ga v naj sramotnejšo smrt, ki je bila takrat križanje, obsodili. Gotovo tudi čas svojega življenja ni nikoli na Boga in na večnost mislil, ker drugače bi se v take hudobije ne bil mogel pogrezniti. In sedaj, poglejte! ta, ki je poprej na Boga tako pozabil, in se njegove pravičnosti kar nič ni bal, obrne se s strahom pred večnostjo vendar pa z zaupanjem h Kristusu, rekoč: Gospod! . . in zraven še svojega tovarša svari in mu strah Božji pridiguje rekoč: „Se tudi ti ne bojiš Boga?“ in tako v duhu pokore za svoje hudobije trpi smrt na križi. Ali ni bil toraj Dizma na križi ve s drugačen, ves spremenjen človek memo poprej?

Te drugačnosti, tega spremenjenja misli in srca pa je vsakemu grešniku v odpuščenje grehov neobhodno potreba. Tega je zahteval Gospod Bog od Izraelcev v stari zavezi, ko jim je klical: „Spreobrnite se k meni iz vsega svojega srca s postom, z jokom in žalovanjem; pretrgajte svoje srca, ne pa svojih oblačil!“ Tega hotel je (Kristus od vseh, katerim je grehe odpustil, rekoč

„Pojdi v miru, in nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne zgodi.“ To priporoča sv. Pavelj Rimljanom in Efežanom: „Ponovite se v duhu svojega uma!“ — „Slecite starega, in oblecite novega človeka, ki je po Bogu stvarjen v resnični svetosti!“ Toraj sprememba misel in srea je poglobitna dolžnost pravega spokornika, je podloga milosti in odpuščenja.

Zato, ljubi kristjan! ako si se za voljo svojega premoženja, ali za voljo svoje telesne lepote ali za svojih dušnih sprednost voljo nad bližnjega poviševal, moraš ta svoj napuh ponižati in z Davidom reči: „Ne nam, o Gospod! ne nam, ampak svojemu imenu daj čast!“ Je bilo tvoje srce mrzlo in brez ljubezni do bližnjega, trdo, zamerljivo, sovražno, zavidno, škode željno, obrekljivo, krivično; ako kočeš odpuščenje doseči, naj zanaprej prebiva v njem ljubezen in prijaznost, solnce naj nikdar ne zajde nad tvojo jezo, in stori bližnjemu vse, česar želiš, da bi drugi tebi storili. Si imel doslej veselje nad nečistimi mislimi, nad nesramnim govorjenjem in grdim djanjem; ako hočeš odpuščenje zadobiti, spomni se, da nič nečistega ne more v nebeško kraljestvo, da prešestniki in nečistniki nimajo deleža v nebesih, in po tem ravnaj zanaprej svoje življenje. Sploh: nezmerni v jedi in pijači bodi zmeren in trezen; jeznariti krotek in pohleven, lakomni radodaren, neusmiljeni usmiljen, zapravljivec in igravec delaven in varčen; ker le tako in nič drugače zamore grešnik resničen spokornik postati ter odpuščenje in milost pri Bogu najti.

Zraven te spremembe misli in srea nad Dizmom na dalje vidimo spoznanje, da je v resnici grešil in za voljo svojih hudobij to kazen zaslužil. „Midva po pravici in po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudega storil,“ rekel je svojemu tovaršu. Spoznanje svojih grehov, ali spoved je toraj druga dolžnost resničnega spokornika.

(Konec prihodjič.)

Naznanilo zastran „Življenja svetnikov“ 1. zv.

Kdor izmed novih družnikov tudi **II.** zvezek „Življenja svetnikov in svetnic Božjih“ od dra J. Rogača naravnost od družbe sv. Mohora prejeti želi, ta naj pošlje za vsak iztis **60** nkr; pošlje se mu pa z letošnjimi družbinimi bukvami vred; sicer ga ni mogoče dobiti kakor po bukvarnicah, kjer velja **90** nkr.